

bel

- 28 -

1982.08.31.

sb0045 4 180 mtib1055

belpolitikai hireink tartalomjegyzék /2.rész/

sb0041 uj hűtőház vaján
sb0042 harmincéves a szatmár butorgyár
sb0043 időjárásjelentés
sb0044 tartalomjegyzék /1.rész/
sb0045 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: koronczai emil
halasi györgy

/mti/ ig hgy

- v é g e -

21.02 310882 0419

Ju

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. szeptember 01. bel.

s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

bővül békásmegyer üzlethálózata

1982. szeptember 1. - októberben új kereskedelmi létesítményekkel gyarapodik a főváros egyik legnagyobb lakótelepe, békásmegyer. immár négy esztendeje, hogy a lakótelep keleti oldalán, a hév-megállóhoz vezető aluljáró mellett a korszerű bevásárlóközpont első részét átadták rendeltetésének az építők. a 2800 négyzetméteres vásárcsarnokot hamar megkedvelték a környék lakói, s ugyancsak örömmel fogadták a közelben tavaly megnyílt szivárvány kisáruházat, valamint a fodrászatot, az otp- és a patyolat-fiókot.

mint a fővárosi tanács kereskedelemi főosztályán elmondták, a közeljövőben ugyanitt elkészül a csemege kereskedelmi vállalat több mint ezer négyzetméteres új abc-áruháza, az épület mellett pedig az észak-budai áfész nyitja meg 300 személyes önkiszolgáló éttermét, valamint eszpresszóját, amely nyáron terasszal is bővül. az étterem nálunk egyelőre még szokatlan újdonsággal is szolgál: délben önkiszolgáló, este pedig „hagyományos”, vendéglátóhelyként működik, szórakozási lehetőséget is adva a környék lakóinak. megújul az üzletközpont környéke is: a tereprendezést követően a vásárcsarnok, valamint a többi üzlet között bevásárló-sétáló utcát alakítanak ki. a diszburkolat lefektetése után a sétálóutca várhatóan a békásmegyeriek közkedvelt találkozóhelyévé válik. /mti/

sr/jk rj ag ár hgy

00.10 010982 1356

--

sb0002 4 130 mtib1002

nyolcvanezer tanulót érint az új szakmunkásvizsga-szabályzat /1./

1982. szeptember 1. - csaknem 50 ezer szakmunkástanulót és mintegy 30 ezer felnőtt diákot - és természetesen oktatóikat - érinti majd, az idei tanév végén az új szakmunkásvizsgaszabályzat, melyet a művelődési minisztériumban a közelmúltban dolgoztak ki.

a rendelkezést széles körű előkészítő munka alapozta meg. a tárca illetékesei kikérték a tanácsok, a szakmunkásképzők irányítóinak és a vezető szakfelügyelőknek a véleményét az 1970 óta érvényben lévő szakmunkásvizsga-szabályzatról. egy évtized alatt ugyanis jelentős változások történtek a szakmunkásképzésben. áttértek például az egységes, tagozat nélküli oktatásra, s időközben a szakközépiskolákkal bővült szakmunkásképzést szolgáló intézmények köre. négy éve újabb szakmákat vontak össze, számuk 190-ről 128-ra csökkent. /például az autószerelő és gépjárművillamossági szerelő szakmák összevonásából alakították ki a gépjárműtechnikai szerelő szakot./ ám régi alapszakmák is átalakultak, így a többi között a hagyományos gépszerelő és karbantartó szakmai képzés, amelyet az építőgépszerelői ismeretek oktatásával bővítettek.

a régi vizsgaszabályzat előírásai viszont a korábbi képzés követelményein alapultak, ezért volt szükség a változtatásra. a művelődési tárca illetékesei szerint a jövő szakmunkásainak vizsgáztatásában nem volt egységes a követelményrendszer sem.

az ujonnan kialakított vizsgaszabályzat már tükrözi az elmúlt tíz év változásait. kimondja például, hogy a szakmunkásvizsga a szakmai felkészültség értékelésére szolgál, és azon - a társadalmi ismeretek kivételével - kizárólag szakmai tantárgyak szerepelnek. a szakmunkásbizonyítvány - a képzés céljának megfelelően - kizárólag szakmai képesítést igazoló okmány, és csak megfelelő iskolai bizonyítvánnyal együtt jelent végzettséget.

az érvénybe lépett szabályzat a korábbitól eltérően ágazonként határozza meg a vizsgatárgyak körét. a történelmi, társadalmi ismeretek eredménye a szakmai elméleti és gyakorlati érdemjegyekkel egyenlő „sullyal”, szerepel a végleges minősítés kialakításában. az új szabályzat lehetővé teszi a sikertelen írásbeli kijavítását szigorított szóbelivel. az ugynevezett vizsgaremek készítésének szükségességéről az iskolák igazgatói saját hatáskörükben rendelkezhetnek. kötelezően előírja, hogy az írásbeli és a szóbeli tudás felmérés központi tételek szerint; a gyakorlati „számonkérés”, pedig helyileg meghatározott - a szakmai szintnek és az érvényes tanterveknek megfelelő - feladatok alapján történjék.

/folyt.köv./

rj -

00.11 010982 2597

-.-

sb0003 4 130 mtib1004

nyolcvanezer tanulót ../2.rész/

„a szakma kiváló tanulója”, verseny első hat helyezettje - a középiskolai tanulmányi versenyhez hasonlóan - mentesül a szakmunkásvizsga alól.

az új vizsgaszabályzat létrehozásával olyan követelményrendszert kívántak kialakítani, amely az általánosan művelt, szakmailag jól képzett, a gyorsan változó termelési körülményekhez alkalmazkodni képes szakemberek képzését segíti. /mti/

és jk/rj ag ár hgy

00.12 010982 0455

-.-

sb0004 4 160 mtib1003

az évad első budapesti színházi bemutatója /1.rész/

1982. augusztus 31. - már javában tartanak a pesti színházban füst milán két egyfelvonásosának, a zongorának és a lázadónak a próbái valló péter rendezésében. szeptember 10-én lesz a két darab bemutatója, amely egyúttal az 1982-83-as színházi évad első budapesti premierje.

a zongora című bohózat főhőse, johanna azt reméli, hogy részeges férje, három gyermeke és a szépasszony korból lassan elvirágzó önmaga „megváltást nyer”, a zongorától: e hangszerrel életének minden gondját egyszer s mindenkorra száműzheti, noha sem ő, sem férje nem tud zongorázni. az instrumentum egyszerre valós és jelképes is: a kispolgári idill szimbóluma; az 1925-ben íródott darab, hatásosan egyesítve a kacagtató és a komoly elemeket, a beszűkült kispolgári életszemlélet felett tör pálcát. az 1919-ben született a lázadó stílusában pontosan illeszkedik az előbbi műhöz. a századforduló szecessziós miliójében játszódó történet hőse, sándor, az író, aki feleségével és sógornőjével küzd a betegágyon: a nők a szerelmet, a férfi a halált várja. hármójuk konfliktusa egy modern családi-szerelmi helyzet boncolása: a színmű semmit sem veszített időszerűségéből. a lázadót 1979-ben az ódry színpadon játszották, 1980-ban pedig a mostani rendező, valló péter már színpadra állította a dunaujvárosi bemutató színpadon. a zongorát 1970-ben az universitas együttes tűzte műsorára az egyetemi színpadon, zsámbéki gábor irányításával, az elmúlt szezonban pedig a debreceni csokonai színház kamaraszínházában mutatták be, pinczés

jános rendezésében. a két egyfelvonásos most első alkalommal kerül egy este a közönség elé. a szerepeket halász judit, bárny györgy, bánki zsuzsa, kern andrás és egrí mártá játssza; bánki zsuzsa kivételével valamennyien mindkét darabban feladatot kaptak. az előadás díszletét éberwein róbert, jelmezét szakács györgyi tervezte.

a pesti színházban egyébként már megkezdődtek a következő produkció, székely jános vak béla király című drámájának a próbái is. a romániai magyar író e színművét az idén nyáron a gyulai várszínház tűzte műsorára; miként gyulán, most is marton lászló rendezi. az október 8 -i bemutató főszereplői kern andrás, tahi tóth lászló, mádi szabó gábor, lukács sándor, bánási ildikó és hegedüs d. géza. /folyt. köv./

da/jk rj -
00.12 010982 2329

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

az évad első .. /2.rész/

az „anyaszínházban,, , a vigben október 29-én lesz az első bemutató. csehov immár klasszikus értékű színművét, a magyar közönség körében is jól ismert és népszerű sirályt, horvai istván állítja színpadra. az egyetemes drámairodalom e remekét a társulat vezető színművészei elevenítik meg: ruttkai éva, reviczky gábor, miklósy györgy, hernádi judit, kozák lászló, tanay bella, kutvölgyi erzsébet, darvas iván, benkő gyula és gálffi lászló, illetve maszlay istván. /mti/

da/jk rj ár hgy
00.13 010982 0528

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

hulladékbörzét szervez a kamara

1982. szeptember 1. - az eddig kidobott hulladékok hasznosításra ingyenes szolgáltatást, hulladékbörzét szervez a magyar kereskedelmi kamara. a börzén, amelyen minden hulladékanyag adható-vehető, a hazai vállalatok önkéntes alapon vehetnek részt. a kamara a vállalati ajánlatokat, illetve az igényeket közvetíti, tehát nem termékforgalmazási, hanem közvetítői munkát lát el.

a magyar kereskedelmi kamara nemrégiben alakult hulladékkoordinációs tanácsa a börzétől azt várja, hogy az eddiginél szervezettebben sikerül majd gazdálkodni a korábban nem hasznosított anyagokkal és hozzájárulnak bizonyos mértékig a hulladékgazdálkodás egészének szervezettebbé tételéhez is. /mti/

i pf/mm rj sl hgy

00.14 010982 0747

-.-

sb0007 4 160 mtib1007

kiállítás és konferencia nagy lajos király emlékére

1982. szeptember 1. - az anjou-kor művészetét bemutató kiállítással, valamint a korszak történeti, művészettörténeti kérdéseit, s azok kutatásának legújabb eredményeit megvitató nemzetközi konferenciával emlékeznek meg nagy lajos király halálának hatszázadik évfordulójáról szeptember 11-én, székesfehérváron.

a székesfehérvári istván király muzeum, valamint a mta művészettörténeti kutatócsoportja és középkori munkabizottsága rendezésében a csók istván képtárban megnyíló kiállítás anyagát hazai muzeumaink, valamint több külföldi intézmény gyűjteményéből állították össze. a tárlaton csaknem háromszáz kémléket, rendkívül szép ötvösmunkákat, fém- és használati tárgyakat és kerámiákat láthatnak az érdeklődők. fényképfelvételeken bemutatják azokat a rendkívül szép és értékes egyházi kincseket is, amelyeket nagy lajos ajándékozott külföldi egyházaknak.

a kiállítást követő nemzetközi konferencián az anjou-kor legjobb ismerői, - francia, osztrák, lengyel és hazai kutatók, művészet- és zenetörténészek, történészek - vitatják meg e jelentős korszak legfontosabb kérdéseit.

a kiállítás rendezését már megkezdték. /mti/

dáv/dáv/kgy/ig hgy

00.15 010982 1230

-. -

sb0008.4 150 mtib1009

nikepanel üzem fűzfőn

1982. szeptember 1. - új nikepanel-gyártó üzem épített a fűzfői nitrokémia. ezeket a fűzfői szigetelésre kiválóan alkalmas kátránypapírral borított polistirolhab elemeket eddig csak a nitrokémia nyírmadai üzemében gyártottak, évi 650 ezer négyzetméteres kapacitással. az energiatakarékosság következtében rendkívül megnőtt a kereslet a szigetelőpanel iránt. ezért elhatározták, hogy fűzfőn is berendezkednek gyártására. az új üzemből elsősorban a dumántuli és a duma-tisza közti építőipari vállalatok szükségletét látják el, a nyírmadai üzem pedig a tiszántulon kínálja keresett termékét. /mti/

bév/mné/ig hgy

00.15 010982 0649

-. -

sb0009.4 170 mtib1008

tavaszt álmodó fák

1982. szeptember 1. - érdekes természeti jelenséget idézett elő a szélsőséges időjárás a mecsek vidékén: tavaszi díszet öltöttek itt is, ott is a fák és a cserjék. Legdélibb országrészünkben, amelyet „magyar mediterránként”, emlegetnek, megszokott látvány a másodszer virágzó növény. az idén azonban feltűnően korán kezdődött és viszonylag nagy számban észlelhető az őszi virágnyílás. sokan azt tartják, hogy a másodvirág a szép, meleg ősz ígérete. ez azonban csak babona, hiszen a már lezajlott időjárási folyamatok következménye a jelenség. a botanikusok véleménye szerint a hűvös és a meleg, az esős és a száraz időszakok szokatlanul gyors váltakozása zavarhatta meg idén a természet rendjét. mindenesetre különlegesen szép látványt nyújtanak a tavaszt idéző mecseki fák. pécs belvárosában, a zsolnay múzeum előtt egy vadgesztenyefa borult virágba: a lombjukat vesztett ágakon legalább ötven gyertyaszerű fehér virág pompázik. a pécshez tartozó vasason egy meggyfa öltötte fel a tavaszi köntösét. a tenkes-hegy alján megint nyílik a legkorábbi cserjevirág: a mogyoró barkája. az ormánsági utakat szegélyező akácfákon több helyütt is díszlenek a májusra emlékeztető virágfürtök. a harkányi vikendtelepen orgonát, pécsváradon pedig ibolyát szedtek ezekben a napokban. /mti/

igó/bné/kgy/ig hgy

00.16 010982 1331

-. -

sb0010.4 170 mtib1010

virágzik a végzetfa

1982. szeptember 1. - virágba borult a szombathelyi kámoni arborétumban a clerodendron, ismertebb nevén a végzetfa. a sűrű, mogyoróbokorra emlékeztető növény általában csak néhány virágot hoz, az idei meleg nyár azonban a szokásosnál több rózsaszínű fürtöt csalt elő a komor nevű növényből.

portugál tengerészek nevezték el végzetfának a hátsóindiában őshonos fajt. azt tartották, hogy a fa virágai szélcsendet árasztanak, lehetetlen tovább hajózni. az erős fűszerillattal teli, rózsaszín clerodendronvirág így okozott félelmet a babonás tengerészek között.

bel

- 8 -

1982.09.01.

a végzetfa szereti a nagy meleget, a sok napsütést, ezért Európában csak néhány arborétumban fordul elő. /mti/

kre/kgy/ig hgy

00.16 010982 0734

-. -

sb0011 4 170 mtib1011

szépségápoláshoz őrlik az uborkát

1982. szeptember 1. - az uborkából készült krémek, arctejek, szeszek keresettek itthon és külföldön, alapanyagát most készítik Kecskeméten, a zöldségtermesztési kutató intézet laboratóriumában. a caola kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat megbízásából új fajtákat nemesítettek a kutatók a szépítő párlat előállításához. az őrléssel nyert uborkatejet megfelelő tartósítás után adják át a kozmetikai iparnak. az idei utolsó 5500 litert is leszűrték augusztus utolsó napjaiban és megkezdték szállítását. /mti/

lász/rj kgy hgy

00.17 010982 0580

-. -

sb0012 4 160 mtib1012

népi építészeti emlékeket vásárolt a tanács

1982. szeptember 1. - újabb értékekkel gyarapodott a vas megyei hegyhátszentpéteren a község és a környező települések népi építészeti értékeit, tárgyi emlékeit bemutató skanzen. az 1800-as évek végén épült, zsuppfedeles, korabeli butorokkal, használati tárgyakkal berendezett tájház, valamint a régi kovácsműhely mellé a tanács most vásárolt egy boronafalu pincét, prэшházat, egy régi torkos pajtát és ólat. a pince és a prэшház petőmihályfáról, a háromrészes pajta és a régi ól dőbörhegyről került hegyhátszentpéterre. az épületeket konzerválták, s a savaria muzeum, valamint a környékbeli idős mesteremberek megkezdtek az épületek felállítását. /mti/

Lér/rj kgy hgy

00.17 010982 0731

-. -

bel

- 9 -

1982.09.01.

sb0013 4 150 mtib1013

kukorica fajtabemutatók kezdődtek

1982. szeptember 1. - megkezdődött a kukorica fajtabemutatók őszi sorozata, amelyen a mezőgazdasági szakemberek megismerkedhetnek a nemesítési munka legújabb eredményeivel. az országos mezőgazdasági fajtakisérleti intézet, a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat és más szervek az idén hat helyen rendezik meg a hibridek ,,seregszemláját,, s összesen mintegy 30-40 féle újdonstágot mutatnak be.

a kutatóintézetek nagyszabású program keretében évek óta korszerű fajták sorát adják át a mezőgazdasági üzemeknek a hozamok növelésére, a földterület jobb kihasználására. mindezek és a külföldről átvett újdonstágot eredményeként az elmúlt öt évben fokozatosan valamennyi korábban elterjedt fajtát újakkal váltották fel, s a fajtaváltás nyomán átlagban 10-15 százalékkal emelkedtek a termésátlagok, a betegségekkel szemben ellenállóbb fajták terjedtek el, amelyek jobban alkalmazkodnak a gépi betakarítás követelményeihez, nem dől meg száruk. a rövid tenyészidejű fajták megjelenésével lehetővé vált, hogy az idén például több mint százezer hektáron a kalászos gabonák után másodvetésekre hasznosítsák a mezőgazdasági üzemek a földet.

az ez évi eseménysorozaton azok az új fajták mutatkoznak be, amelyek nemesítése 8-10 évvel ezelőtt kezdődött, általában ennyi idő szükséges egy-egy új hibrid létrehozásához. közülük legnagyobb érdeklődés várhatóan a szegedi gabonatermesztési intézet nagy hozamokat biztosító nemesítései iránt nyilvánul meg.

a bemutatók után az új hibridekre beérkező rendeléseket a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat maradéktalanul ki tudja elégíteni. /mti/

kg/ka/sl/gw hgy

08.37 010982 1669

al

-. -

sb0014 4 150 mtib1014

földgáz a turkevei vörös csillag tsz-ben

1982. szeptember 1. - olaj helyett földgázzal fűtenek majd szolnok megye egyik legnagyobb közös gazdaságban, a tízezer hektáros turkevei vörös csillag tsz-ben. a nagykun város mezőgazdasági üzeme úgy jut olcsóbb és praktikusabb fűtőanyaghoz, hogy összefogott a helyi gazdálkodó szervekkel, intézményekkel, és mezőtrúról turkevéig közösen építették meg a gerincvezetékét, a tervek szerint megszüntetik az olajfűtést a két, legtöbb fűtőolajat fogyasztó, szárítóüzemben, földgázfűtésre állítják át a szakosított szarvasmarha- és sertéstelepet, a husüzemet, az üzemi konyhát, és az irodaépületeket.

előzetes számítások szerint a beruházás alig több mint három év alatt megtérül. a gazdaság földgáz-hálózatának építését a jövő év második felében kezdik meg. /mti/

end/kné/kgy/mz hgy

08.38 010982 0842

--

sb0015 4 150 mtib1015

tőkés import helyett hazai festékanyag

1982. szeptember 1. - évi 18 millió forint értékű, tőkés importból származó lenolaj megtakarítására, illetve hazai anyaggal való helyettesítésére dolgozott ki új eljárást a budalakk szegedi gyárának műszaki kollektívája. e gyár termékei biztosítják az ország egész olajfesték-szükségletét, mintegy tízféle színváltozatban. ugyanitt készül több ezer tonna festékgyártó is. a készítményekhez eddig olyan nagy mennyiségű lenolajat használtak fel, amelynek csupán egyharmadát fedezte a hazai termelés, a többit nyugatról szerezték be.

ezért kezdtek már évekkal ezelőtt kísérletekbe, az import helyettesítésére szolgáló anyag felkutatásába. a több évig tartó munka eredményeként sikerült olyan kötőanyagot kidolgozni, amelynek adagolásával kevesebb lenolajra van szükség a festékgyártásnál. az így előállított olajfestékek ugyanolyan korrózióvédelmet nyújtanak, s ugyanolyan tetszetős felületkezelést eredményeznek, mint a korábbi összetételű festékek. /mti/

dob/kgy/mz hgy

08.47 010982 1033

--

sb0016 4 130 mtib1016

divsz-nyilatkozat

1982. szeptember 1. - a második világháború kitörésének 43. évfordulója alkalmából szeptember 1-én, a békéért meghirdetett világakció napján a demokratikus ifjúsági világszövetség nyilatkozatot tett közzé. ebben hangsúlyozta: a második világháború borzalmait, pusztításait nem feledhetjük el, mert még mindig fenyeget egy új háború kitörésének réme. az imperialista, agresszív katonai erők folytatják békét veszélyeztető tevékenységüket, hogy visszanyerjék elvesztett pozícióikat. e napon emlékeznünk kell a világot majdnem egy újabb katasztrófába sodró hidegháborús időszakra is. minden erőfeszítést meg kell tennünk, hogy soha ne ismétlődjen meg az emberiség történetének ez a korszaka. a konfrontáció időszakát az enyhülés, a különböző országok békés, alkotó együttműködésének éveit követték, amelyeket a helsinki aláírt dokumentum és a nukleáris fegyverek korlátozásáról szóló megegyezések sora jellemezett.

az elmúlt években azonban újra sokasodtak a feszültséget kiváltó okok, s ezek olyan megnyilvánulásai tapasztalhatók, mint a neutronbomba gyártása, az első csapás elmélete, a salt ii. egyezmény ratifikálásának visszautasítása, az európai rakétatelepítésekről szóló határozatok, az új fegyverek kifejlesztése, gyorshadtestek felállítása, a nukleáris fegyverek gyártásáról szóló döntések, e fegyverekkel, valamint az új kémiai fegyverekkel való fenyegetés, a fegyverkezési verseny kiterjesztése a világűrre. a világpolitikában bekövetkezett legutóbbi fejlemények, mint a délatlanti konfliktus, az izraeli agresszió, azt bizonyítják, hogy a világ békéjét napjainkban is fenyegetik agresszív, imperialista, militarista erők.

ezért a demokratikus ifjúsági világszövetség - az alapító eskühöz híven - a fiatalok millióinak nevében a béke megvédésére, a nukleáris háború elkerülésére hív fel minden haladó, békeszerető erőt.

a divsz tovább folytatja az ez évi, xi. közgyűlésén a béke, az enyhülés, a leszerelés érdekében indított akciót annak érdekében, hogy minden fiatal ráébresszen a béke iránti személyes felelősségére.

minden nap, minden órában harcolnunk kell a békéért, egyesíteni kell a háború-ellenes mozgalmakat, törekvéseket. - fejeződik be a divsz nyilatkozata. /mti/

km/tr/bc/gw hgy

08.56 010982 2265

as

--

sb0017 4 180 mtib1017

a rendőrség felhívása

1982. szeptember 1. - augusztus 31-én, kedden 23 óra körül cserbenhagyásos gázolás történt, a xiv. kerületben az erzsébet királyné utja és a miskolci utja kereszteződésében egy sárga vagy homokszínű zsiguli felszaladt a villamos járdaszigetre és egy várakozót súlyosan megsebesített. a gépkocsi megállás nélkül továbbhajtott. a zsiguli első része megsérült. a rendőrség kéri, hogy aki ilyen vagy ehhez hasonló gépkocsit lát, jelentkezzen a 220-848-as telefonszámon. /mti/

i/bi/mm/gw hgy

08.57 010982 0525

--

sb0018 4 150 mtib1019

környezetvédelem a vegyiparban /1. rész/

1982. szeptember 1. - a vegyipar környezetvédelmi helyzetéről tanácskozott szerdai ülésén a vegyipari dolgozók szakszervezetének elnöksége.

a testület megállapította: az utóbbi években sokat fejlődött a vállalatok környezetvédelmi tevékenysége, a levegő, a vízszennyezés és egyéb károk csökkentésére tekintélyes erőfeszítéseket tettek, jónéhány beruházást valósítottak meg. a borsodi vegyi kombinátban például csaknem egymilliárd forintos ráfordítással elkészült egy korszerű víztisztító berendezés. a nitrokémiai ipartelepeken befejezték a biológiai szennyvíztisztító első lépcsőjét; jövő évben várhatóan elkészül a tisztítómű második lépcsője is, s akkor már kizárólag biológiailag tisztított víz kerül ki az üzemből. a levegőtisztaság védelmére tett intézkedések hatékonyságát mutatja, hogy töredékére csökkent a légszennyezés miatt kifizetett bírságok nagysága. a vegyipari üzemek elsősorban olyan technológiákat honosítanak meg, amelyekkel a különböző műveletek során keletkező gázokat visszavezetik a rendszerbe. ez az eljárás energiatakarékossági és környezetvédelmi célokat egyaránt szolgál.

a hulladékok szakszerű tárolása, illetve segéd- vagy alapanyagként történő további hasznosítása az egyik legnagyobb gond a vegyiparban. a hulladékok körében is a veszélyes, tovább már nem hasznosítható anyagok kezelése okozza a legtöbb nehézséget. bár vannak jó egyedi kezdeményezések, s elkészült néhány berendezés, a

megnyugtató megoldáshoz nem elegendők vállalati erőfeszítések. elkészült a tiszai kőolajfinomító és a tiszai vegyi kombinát hulladékégetője - az előbbiben már folynak a kísérleti égetések - a nitrokémiai ipartelepek korszerű hulladékmegsemmisítője - itt szintén megkezdődött már a próbaüzem - valamint a tiszamenti vegyi művek új hulladékátrolója. ezek a létesítmények viszonylag szűk körben oldják meg a hulladék kezelésével kapcsolatos gondokat - állapította meg az elnökség - tényleges eredményeket regionális hulladék-megsemmisítővel lehet majd elérni, amelyek egy-egy ipari körzet valamennyi /nemcsak vegyipari/ üzemének veszélyes hulladékát befogadják.

a testület állást foglalt amellett, hogy a vegyipari vállalatoknak a vi. ötéves terv hátralévő időszakában fokozottan szükséges megnyugtató megoldásokat keresniük a hulladékok - ezen belül a veszélyes anyagok - kezelésére, s kiemelten kell foglalkozniuk a hulladékok másodnyersanyagként történő hasznosításával. /folyt.köv./

bi/mm

09.26 010982 2493

--

sb0019 4 150 mtib1020

környezetvédelem a .../2. rész/

fontos, hogy a vállalatok az energiatakarékos megoldásokat helyezték előtérbe. /mti/

t bi/mm/gw hgy

09.28 010982 0150

--

1982.09.01.

sb0020 4 130 mtib1021

elhunyt cséby ida

1982. szeptember 1. - cséby ida, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1924 óta volt a párt tagja, 80 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása szeptember 6-án 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp ii. kerületi bizottsága

vas-, fém- és villamosenergiapari dolgozók szakszervezete

/mti/

mm/gw hgy

09.35 010982 0379

-.-

sb0021 törölve !!!!!

1982.09.01.

sb0022 4 130 mtib1027

tűz farmoson

1982. szeptember 1. - eddig ismeretlen ok miatt különösen nagy kárral járó tűz keletkezett kedden éjszaka a pest megyei farmos község művelődési házában. kigyulladt a 350 négyzetméteres nézőtér, s a tetőszerkezet mintegy 500 négyzetméteres felülete. az épületben lévő butorok, értékes kiállítási anyagok és egyéb berendezési tárgyak is megsérültek. a tűzoltóegységek a tüzet a kora hajnali órákra eloltották. személyi sérülés nem történt. a tűz keletkezési okának vizsgálatát a rendőrség és tűzoltóság megkezdte. /mti/

bi/mm/gw hgy

11.05 010982 0562

-.-

sb0023 4 130 mtib1029

halálos balesetek

1982. szeptember 1. - heves megyében, ecséd belterületén egy személygépkocsi elütötte tóth ferencné 77 éves nyugdíjas, helyi lakost aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gyalogos a már féktávolságon belül lévő gépkocsi elé lépett.

heves megyében nagyréde belterületén mézáros imre, 38 éves lakatos, gyöngyösi lakos személygépkocsijával keresztülhajtott az uttesten kerékpárja mellett fekvő kovácsik jános, 57 éves alkalmi munkás, helyi lakoson, aki a kórházban meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

maglód belterületén egy személygépkocsi elütötte az uttesten átszaladó pető gyula, 38 éves gépkocsivezető, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gyalogos figyelmetlenül, körültekintés nélkül szaladt át az uttesten.

somogy megyében, nagyatád belterületén bertók józsefné, 38 éves boltvezető, nagyatádi lakos személygépkocsijával elütötte az uttesten áthaladó bognár sándorné, 83 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértők bevonásával folytatja a vizsgálatot.

1982.09.01.

baranya megyében mindszentgodisán az ady endre mgtsz erdejében fakitermelés közben az egyik fa rádőlt fehér györgy 54 éves fakitermelő, helyi lakosra, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértők bevonásával folytatja a vizsgálatot.

fejér megyében perkátán az általános iskola udvarán játék közben egy hinta vasváza nyakszirtten ütötte majoros péter 7 éves szabadegyházi tanulót, aki az orvosi rendelőben meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

pest megyében váchartyán belterületén farkas bálint 42 éves gépkocsivezető, kosdi lakos tehergépkocsival elütötte kovács ferenc 57 éves konténerkezelő, váci lakost, aki a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

mi/s hgy

11.29 010982 1924

-.-

sb0024 4 130 mtib1032 /embargó: szeptember 1-én 18.00 óráig!/
 magyar vezetők üdvözlő távirata a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából /1.rész/

1982. szeptember 1. -
 Le duan elvtársnak,
 a vietnami kommunista párt
 központi bizottsága főtitkárának,

truong-chinh elvtársnak,
 a vietnami szocialista köztársaság
 államtanácsa elnökének,

pham van dong elvtársnak,
 a vietnami szocialista köztársaság
 minisztertanácsa elnökének

h a n o i

kedves elvtársak!

a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe, a független népi demokratikus vietnami állam megalakulásának 37. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a

1982.09.01.

magyar népköztársaság elnöki tanácsa, minisztertanácsa, egész dolgozó népünk és a magunk nevében elvtársi üdvözlőnk és jókívánságainkat küldjük önöknek, a vietnami kommunista párt központi bizottságának, a vietnami szocialista köztársaság államtanácsának, minisztertanácsának és a testvéri vietnami népnek.

a magyar nép őszinte elismeréssel tekint azokra a jelentős eredményekre, amelyeket a vietnami nép - forradalmi élcsapata, a vietnami kommunista párt vezetésével - a szocialista építőmunkában és országvédő harcban elért.

szívből üdvözljük a vietnami kommunista párt v.kongresszusán hozott nagy jelentőségű határozatokat, amelyek kijelölik a vietnami kommunisták és a vietnami nép soron következő feladatait.

nagyra értékeljük és támogatjuk a vietnami szocialista köztársaság külpolitikai törekvéseit, azokat az erőfeszítéseit, amelyek a délkelet-ázsiai béke és biztonság megszilárdítására, a térség országaihoz fűződő jószomszédi viszony és a kölcsönösen előnyös együttműködés kialakítására irányulnak.

/folyt.köv./

^s
 12.16 010982 1764

-.-

sb0025 4 130 mtib1033

magyar vezetők üdvözlő távirata.../2.rész/

örömmel állapíthatjuk meg, hogy a pártjaink, országaink és népeink közötti hagyományos testvéri kapcsolat és sokoldalú együttműködés a marxizmus-Leninizmus és a proletár internacionalizmus szellemében népeink és a szocialista közösség érdekeinek megfelelően töretlenül fejlődik.

nemzeti ünnepük alkalmából további sikereket kívánunk önöknek, s a testvéri vietnami népnek a szocializmus, a béke és a nemzetközi biztonság, a társadalmi haladás érdekében kifejtett nemes tevékenységükhöz.

kádár jános
 a magyar szocialista munkáspárt
 központi bizottságának
 első titkára

Losonczy pál

1982.09.01.

a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának
elnöke

Lázár György
a magyar népköztársaság
minisztertanácsának
elnöke

x x x

a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe
alkalmából apró antal, az országgyűlés elnöke táviratban üdvözölte
nguyen huu tho-t, a vietnami szocialista köztársaság
nemzetgyűlésének elnökét. a szakszervezetek országos tanácsa, a
kommunista ifjusági szövetség központi bizottsága, a hazafias
népfront országos tanácsa, a magyar nők országos tanácsa és a magyar
szolidaritási bizottság szintén táviratban köszöntötte vietnami
partnerét. /mti/

k/bc/s hgy

12.27 010982 1572

-.-

sb0026 4 180 mtib1035

időjárásjelentés /1.rész/

1982. szeptember 1. -

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 12 órakor:

változóan felhős idő

kontinensünk nyugati és északi vidékein egy többközpontu,
nagykitörésű ciklon okoz változékony, gyakran szeles, csapadékos
időjárást. ennek áramlási rendszerében az atlanti-óceán északnyugati
társégtől több hullámban változó nedvességtartalmu léghullámok
érkeznek a brit-szigeteken át európa középső része fölé. szerdán
reggel a stockholm-berlin-bécs-milánó vonalban időjárási front
húzódott. ennek néhány száz kilométeres körzetében erősen felhős
volt az ég, és záporok, zivatarok alakultak ki. az említett front
lassan halad kelet felé, fokozatosan gyengül, így lényeges
időjárásváltozást a kárpát-medencében nem okoz.

1982.09.01.

hazánkban kedden a nyugati, északnyugati megyékben 7, 10 óráig át
sütött nap. az ország többi részén csak délutánra csökkent
számottevően a felhőzet. csapadékot napközben sehol sem
jelentettek. a hőmérséklet csúcserőke általában 20 és 25 fok között
volt. éjszaka nyugat, délnyugat felől többfelé megnövekedett a
felhőzet, és egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű eső esett. a
hajnali hőmérséklet az ország nagy részén 10 és 16 fok között
alakult.

szerda délelőtt derült és erősen felhős vidékek váltakoztak. a
nyugati, délnyugati határvidéken egy-két helyről gyenge esőt
jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor szeszélyes területi eloszlásban
16 és 23 fok között váltakozott.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 19,8
fok volt, 0,4 fokkal magasabb, mint a sokéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 22 fokot mértek, a tengerszintre
átszámított légnyomás 1017 mbár, gyengén emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete szerdán 11 órakor siófoknál 19
fok volt.

várható időjárás az ország területén csütörtök estig:

változóan felhős marad az ég, és továbbra is a nyugati, valamint
a déli országrészben lehet számítani kisebb esőre, záporra, néhány
helyen zivatarra.

napközben időnként megélénkül az északkeleti szél.

hajnalban többfelé párák lesz a levegő, egy-két helyen köd
képződik.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10, 15

a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 19, 24 fok között
alakul. /folyt.köv./ s

13.02 010982 2391

-.-

sb0027 4 180 mtib1036

időjárásjelentés /2.rész/

a duna vízállása budapestnél 241 cm, 18,0 fok

várható időjárás budapesten csütörtök reggelig:

időnként megnövekszik a felhőzet és zápor kialakulhat. a szél csak kissé élénkül meg. a késő esti hőmérséklet: 17, a holnap hajnali 14 fok körül lesz.

a balatonnál ma estig a gyenge, változó irányú szél megélénkül (25-40 km/ó) és kis valószínűséggel erős (45-50 km/ó) szellőkésések is lehetnek.

időnként erősen megnövekszik a felhőzet. eső, záporosodó lehet, sőt zivatar is előfordulhat.

a hőmérséklet csucsértéke 21 és 23 fok között várható, a késő estig hőmérséklet 17 fok körül lesz.

a tó vize 20 fok körül marad. /mti/

s hgy

13.06 010982 0802

-.-

sb0028 4 150 mtib1037

növekszik a vállalatok belső egységeinek önállósága /1. rész/ 1982. szeptember 1. - az elmúlt évtized során számottevően változtak a gazdaságirányítás különböző elemei, de ezt sokáig nem követte a kívánt ütemben a vállalatok belső irányítási rendszerének korszerűsítése. a mai világpiaci helyzetben, a szigorodó gazdasági feltételek korában azonban - már szükségszerű követelmény az egyes vállalati egységek, gyárak önállóságának fokozása, a döntési hatáskörök decentralizálása. ezen belül is nagy jelentősége van annak, hogy a gyáregységek vezetői ott legyenek a vállalati döntéseknél, ismerjék beruházási lehetőségeiket, önállóan tervezhessenek, értékesítsenek, s a ténylegesen létrehozott eredmény alapján részesedjen a bérfejlesztésből, s a különféle érdekeltségi

as

alapokból. az ipari minisztérium jónéhány nagyvállalatnál, illetve trösztnél vizsgálatot végzett, miképpen fejlesztik belső irányítási és érdekeltségi rendszerüket. a tapasztalatok azt mutatják: a vállalatok többsége lépéseket tesz annak érdekében, hogy növelje elkülönült egységei hatáskörét, azonban e törekvéseket gyakran gátolja az új rendszer kialakításával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok hiánya. a minisztérium orientáló jellegű irányelvekkel, módszertani utmutatásokkal, esettanulmányok közzétételével, vállalati tapasztalatcserék szervezésével nyújt gyakorlati segítséget a vállalatoknak. ezeknek is köszönhetően kedvező irányú folyamat indult el a vállalatok között. néhány jó kezdeményezésről számolnak be az mti munkatársai.

a pamutfonóipari vállalat a legjobb példák között említhető. miskolci gyára élenjár a kezdeményezőkézségben, a munkaszervezésben, a irányítás korszerűsítésében. a gyár vállalati terv alapján dolgozik, de ez a terv figyelembe veszi az adott műszaki, technológiai feltételeket, a munkaerő-ellátással, utánpótlással kapcsolatos körülményeket. az önállóság jól érvényesül például a bérfejlesztésben, igaz, bizonyos keretszámok itt is vannak, azonban a teljesítmény és a minőség alapján a gyár vezetése határozza meg, ki mennyit kapjon. ugyancsak a gyár vezetői döntenek a beruházási eszközök felhasználásáról, valamint a sajtóterős fejlesztésekről is. a rendelkezésre álló összeget azoknak a területeknek a fejlesztésére fordítják, amelyeken a termelés korszerűsítése helyileg leginkább indokolt. külön említésre méltó a műszaki-fejlesztési alap felhasználása. az adott keretből biztosítják a műszaki könyvek, dokumentációk beszerzését, valamint ennek az összegnek a felhasználásával kísérleteznek új alapanyagokkal, s végeznek technológiai kísérleteket, kutatásokat. /folyt.köv./

bi/ka/s

13.30 010982 2610

as

-.-

sb0029 4 150 mtib1038

növekszik a vállalatok..... /2. rész/

1982. szeptember 1.

a taurus nyiregyházi gyára az értelmesen kialakított érdekeltségi rendszer jóvoltából mindazokkal az információkkal rendelkezik, amelyek nélkülözhetetlenek a napi operatív együttműködéshez. az anyavállalat csupán kereteket határoz meg, ám ezek további sorsáról már nyiregyházán döntenek. a bérfejlesztés összegét például mozgóbéreként, minőségi prémiumként, vagy differenciált ösztönzéseként egyaránt felhasználhatják a nyiregyházi vezetők. s bár hasonló módon meghatározó szerepe van a nagyvállalatnak a gyártmányfejlesztésben, az egyes gyárak gazdái cikkeik fejlesztésének. a szabolcsiak legújabb eredménye például a frottir szövettel kombinált kempingcikk kialakítása. a nyiregyháziak bőséges információk birtokában vannak a piackutató és a kereskedelmi tevékenységről is, ily módon már jó előre megszabhatják és kitűzhetik a nagyvállalat által várható tennivalók helyi feladatait.

a magyar hajó- és darugár váci gyáregységében készülő konténerek több mint háromnegyed részét tőkésprszágokba exportálják. a bel-és külföldi kereslet színvonalas kielégítése minőségi munkát és rugalmas alkalmazkodást követel a dolgozóktól. ezeknek a céloknak az érdekében az utóbbi időben nagyobb önállóságot kapott a gyáregység a termékek értékesítésében, a gyártmányfejlesztésben, a bér- és létszámgazdálkodásban csakugy, mint a nyereségképzésben, vagy a kutatási-fejlesztési munkában. 1981 őszétől például arra kapott lehetőséget a gyáregység, hogy önállóan értékesítse belföldre gyártott termékeit. ez segíti, hogy rugalmasabban alkalmazkodhasson az üzem a hazai kereslethez. a váci gyár konténereinek mintegy 20 százalékát értékesíti ily módon. az idei évtől kezdve tovább bővült az üzem önállósága. közösen dönt a vállalat és a gyáregység vezetése például a kutatási, fejlesztési, árképzési teendőkről, a szociális ellátás javítását szolgáló feladatok anyagi lehetőségeiről. a gyárat érintő műszaki-fejlesztési költségek 25 százalékának felhasználásáról a váci gyáregység vezetői döntenek. ugyancsak jelentős az önállósodási folyamatban az, hogy bevezették a gyárban a bértömeg-gazdálkodást, amely az ösztönző rendszer hatékonyságát növeli. /folyt. köv./

bi/ka/s

13.36 010982 2241

As

-.-

sb0030 4 150 mtib1039

növekszik a vállalatok /3. rész/

1982. szeptember 1. - ujdonság az is, hogy ez évtől a létszámcsökkenésből ^(származó) többletbér 70 százaléka a gyáregységnél marad.

a budapesti harisnyagyár gyulai gyárában a termelés és a gyártmányfejlesztés területén az önállósodás lehetőséget ad arra, hogy részben központi kezdeményezésre, de a gyári adottságokat is figyelembe véve új gyártmányokat készítsenek. ugyancsak kedvező lehetőség van bizonyos területeken egyedi ösztönzők kialakítására. ezek a területek azok, ahol az értékelést a nagyvállalat érdekeinek figyelemmel kísérése mellett elvégezhetik gyáron belül is. az ösztönzők kialakítását egyelőre meglehetősen korlátozza a jelenlegi gyári elszámolási rendszer, ugyanis kevés az a termeléssel és minőséggel kapcsolatos adat, vagy kimutatott eredmény, amely kizárólag a gyári tevékenységre vonatkozik. önálló létszámgazdálkodásra is lehetősége van a gyulai gyárnak. a termelési feladathoz évi normaóra-keretet kap, meghatározott bértömeget, s bérszínvonalat. ezen belül a létszámgazdálkodást teljesen önállóan intézik a gyárban.

a korábban erősen centralizált papiripari vállalat gyáraiban is elindult az önállósodási folyamat. a dunaujvárosi gyáregység, - mely a nagyvállalat szalmacellulóz-gyártásának egészét, az író-nyomó papírtermelés egyharmadát, a hullámpapír- és doboztermelés száz százalékát, valamint az export 90 százalékát adja - a tavaly kialakított érdekeltségi rendszer alapján - önálló létszám- és bérgazdálkodást folytat. e szerint a többlettermelés vagy az eredményjavulás, valamint a létszámmegtakarítás arányában saját elhatározásból növelhetik a kifizetett béreket. a vállalati önállóság másik jellemző példája, hogy a gyár - alapanyagellátásának biztosítása érdekében - 32 termelőszövetkezettel és állami gazdasággal gazdasági társulást alakított a szalmabetakarítás egységes gépesítésére. /mti/

bi/-zsi-bty-vir-kal-bas/ka/s sl hgy

13.40 010982 1920

d

-.-

sb0031 4 150 mtib1040

szovjet hegesztőgépek, áramfejlesztők bemutatója győrt

1982. szeptember 1. - szovjet gyártmányú hegesztőberendezéseket, áramfejlesztőket, dizel-elektromos berendezéseket és félvezetőket bemutató kiállítás nyílt szerdán győrt, a megyei művelődési központban. a kiállítást az energomasexport össz-szövetségi külkereskedelmi egyesülés rendezte. mint a megnyitón elmondták, az egyesülés az év első felében négy milliárd kilowatt villamosenergiát szállított magyarországra, s eddig összesen mintegy 300 nagyteljesítményű dizelmozdony, 265 metrókocsi, 257 trolibusz, 2500 dizel-elektromos berendezés, 1500 villamos hegesztőberendezés, 50-nél több nagyméretű kazán került magyarországra a vállalat közreműködésével. az egyesülés műszaki központot hozott létre a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjénél. ez szervezi a szavatossági és a szavatosságot követő szervizszolgálatot, ez juttatja el a műszaki információkat a magyar fogyasztókhoz.

a kiállítás megnyitása után előadások hangzottak el a hegesztőgépek fejlesztési irányairól, az áramfejlesztők üzemeltetéséről és a fenti berendezések szervizelését, javítását végző, országos hálózattal rendelkező elektromos szövetkezet tevékenységéről.

a bemutató anyagát szeptember 6-án pécsen tárják az érdeklődők elé. /mti/

mzs/sza/s kz hgy

14.01 010982 1321

-.-

sb0032 4 150 mtib1041

a vas megyei tanács vb ülése - gyorsan megtérülnek meliorációs beruházások /1. rész/

1982. szeptember 1. - vas megye területének 60 százaléka az átlagosnál kedvezőtlenebb természeti adottságu tájak közé tartozik, következésképpen ezen a területen különösen nagy jelentősége van a tervszerű meliorációnak. mint a megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdán, szombathelyen tartott ülésén elmondták, főként az őrsg, a határmente, a hegyhát és a cser tájegységben szorulnak a talajok javításra. az őrsgben a vonatkozó kormányprogram alapján 1963-ban indult meg a szervezett melioráció, s a tapasztalatok nagyon kedvezőek: megteremtődtek a nagyüzemi

as

növénytermesztés alapjai, s jelentős mértékben javult a termelés technológiai tényezőinek hatékonysága, növekedtek, biztonságosabbá váltak a hozamok, és ezzel együtt javult az üzemek pénzügyi-gazdasági helyzete, a szövetkezeti tagság jövedelme, a ráfordítások - a nagyobb hozamokból - átlagosan öt év alatt megtérültek. egy hektár meliorált terület évente átlagosan 1.400 kiló búzával egyenértékű többleteredményt adott.

az őrsg meliorációs munkák folytatásaként indult meg a határmente, majd 1974-től a hegyhát fejlesztése. a hegyhát tájegység 52.800 hektáros terület - fejlesztésére koncepció-terv készült. a tájegységben mintegy 22 ezer hektáron kell a talajt javítani, ezen belül több mint hatezer hektáron mélylazítást és négyezer hektáron alagszövezést kell végezni. nagy feladatot jelent az erodált domboldalak védelme, a termelés szerkezetének átalakítása, a táblaméretek növelése, a vízrendezési és talajjavítási munkák az előző tervidőszakban a gersekaráti, szarvaskendi és kámi közös gazdaságokban kezdődtek.

a művelési ágak változtatása mellett megoldották a táblásítást, és kiépült mind a vízelvezető, mind pedig az uthálózat. általaj-vízrendezés drénezéssel 295 hektáron, mélylazítás 703 hektáron történt. kémiai talajjavítást 17.268 hektáron végeztek. az eredmények itt is azt mutatják, hogy a komplex melioráció indokolt, e munkák után mindenütt nagy a termésnövekedés, és gyors a beruházás megtérülése.

a marcal térségben történő meliorációs munkában három - győr-sopron, vas és veszprém - megye érdekelt, s a mém jóváhagyása alapján a vi. és vii. ötéves tervben kell végrehajtani. a munkák a terveknek megfelelően megkezdődtek, s eddig a térség hét gazdaságában a feladatok megoldására együttesen 84 millió forintot költöttek.

/folyt. köv./ kö

14.07 010982 2450

as

-.-

sb0033 4 160 mtib1042

évadnyitó társulati ülés miskolcon

1982. szeptember 1. - szerdán megtartotta évadnyitó társulati ülését a miskolci nemzeti színház. az ország egyik legrégebbi, a most százhatvanadik évadját kezdő színháza az új évadban hat bemutatót tervez, s emellett újra színre viszi az elmúlt évad hat sikeres darabját. a bemutatók között van polgár andrás: csak egy nap a világ, shakespeare: szeget szeggel, ibsen: peer gynt, miroszlav krleza: léda című darabja, továbbá kálmán imre: marica grófnő című zenés színdarabja és brecht-weill: koldusoperája. a társulat néhány újabb taggal gyarapodik. a főiskola elvégzése után miskolcon kezd pályáját fráter kata, pirisi edit, dóczy péter színművész veszprémből, káta zsuzsa pedig az operettszínháztól szerződött miskolcra. /mti/

hag/szn/s kz hgy

14.08 010982 0797

--

sb0034 4 150 mtib1043

megnyílt a soproni expo

1982. szeptember 1. - szerdán nagy árukészlettel és választékkal megnyílt a soproni expo. a bánfalvi uton lévő ezer négyzetméteres afit sátorraktárban berendezett üzletben ruházati, műszaki és vegyi cikket egyaránt árusítanak. a többségüket kedvezményes áron kínálják az érdeklődőknek. a soproni raktáráruház szeptember 18-ig tart nyitva. /mti/

cser/sza/kz/mz hgy

14.09 010982 0406

as

--

sb0035 4 150 mtib1044

a vas megyei tanács vb ülése ... /2. rész/

a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy tovább kell folytatni a kedvezőtlen adottságú területeken a megkezdett komplex meliorációs munkákat, a pénzügyi eszközök koncentráálásának, a hatékonysági követelményeknek érvényre juttatásával. kiemelt feladatként kell kezelni a marcal térségében tervezett munkákat. az utóbbiak csak vas megyében tizenegy nagyüzem, több mint 32 ezer hektár területét érintik. felhívták a figyelmet az elkészült meliorációs rendszerek hatékony működtetésére, a beruházások hatásának rendszeres értékelésére, valamint a fenntartási munkák tervszerű végzésére is. /mti/

Lér/mmé/kö kz hgy

14.09 010982 0666

--

sb0036 4 150 mtib1045

közlekedési tudományos napok /1. rész/ 1982. szeptember 1. - a közlekedés átfogó, komplex kérdéseiről, a kutató-fejlesztő tevékenységről számolnak be az érdeklődőknek a közlekedéstudományi intézet és a közlekedéstudományi egyesület által rendezett tudományos napok szerdán kezdődött kétnapos rendezvénysorozatán a mtesz székházban.

a megnyitó előadáson urbán lajos közlekedés- és postaügyi minisztériumi államtitkár a közlekedéspolitika és a tudomány kapcsolatával foglalkozva elmondotta, hogy a közlekedéspolitika kialakításához nagyobb segítséget várnak a tudománytól. ehhez biztosít kedvező feltételeket, az idén januárban megalakult közlekedéstudományi intézet, ahol bővítik a komplex, az ágazat egészét átfogó kutatásokat. az államtitkár hangsúlyozta: az átfogó kutatások mellett nagyon fontos, hogy célszerű, a gyakorlatban jól hasznosítható témákkal foglalkozzanak a szakemberek, és nagyobb teret szenteljenek a külföldi tudományos eredmények átvételének is. a kutatási munkában a legnagyobb elmaradás a szállítási folyamat korszerűsítése terén tapasztalható. kevés kutató foglalkozik ezzel a feladattal, és így nem sok gyakorlati eredményről adhatnak számot. magyarország kialakult közlekedési hálózattal rendelkezik, ahol évről-évre jelentős mennyiségű árut szállítanak és jelentős a személyszállítás is. nagyon fontos, hogy ezt a tevékenységet az emelkedő energiaárak ellenére is minél olcsóbban és minél gazdaságosabban végezzék el az illetékesek. ennek a törekvésnek a megvalósításában nagy szerepet kell vállalniuk a kutatóknak.

as

a továbbiakban ivány árpád a közlekedés- és postaügyi minisztérium főosztályvezetője beszámolt arról, hogy három országos, négy ágazati célprogram kidolgozásában vesznek részt a közlekedéstudományi intézet szakemberei, és mintegy négyszáz középtávu téma kutatási munkáit koordinálják fővállalkozóként, bevonva a munkába más intézetek, főiskolák és egyetemek szakembereit is. a kutatási eredmények gyors gyakorlati hasznosítása érdekében 1983. januárjában létrehozzák az intézet közlekedési műszaki leányvállalatát, ahol elsősorban a kutatási eredmények alkalmazásával és elterjesztésével foglalkoznak. földvári lászló a közlekedéstudományi egyesület elnöke előadásában hangsúlyozta: jelenleg az előrehaladás, a népgazdaság gyorsabb fejlődésének egyik legfőbb tartaléka a műszaki értelmiség szakértelme, hozzáértése és tudásuk mind hatékonyabb hasznosítása. /folyt.köv./

pf/ka/gw
14.10 010982 2445

-.-

sb0037 4 150 mtib1046

közlekedési tudományos napok /2. rész/

1982. szeptember 1. - jelentős szellemi kapacitással rendelkezik az ágazat, a hasznosítás terén azonban már kevésbé jó eredményekről számolhatnak be.

a továbbiakban olyan előadásokra került sor, amelyekben a közlekedéstudományi intézet megváltozott céljairól, feladatairól, szervezeti felépítéséről, az intézeti munka kezdeti eredményeiről tájékoztatták az érdeklődőket. csütörtökön a nyitott kapuk napját szervezik meg, amelynek keretében a kutatók ismertetik az elmúlt években végzett, illetve a most folyó kutatások érdekesebb eredményeit, kitérve azok gyakorlati hasznosítására is. emellett a mérőeszközöket, a műhelycsarnokokat, a laboratóriumokat is bemutatják. /mti/

pf/ka/sl/gw hgy

14.11 010982 0754

-.-

sb0038 4 150 mtib1047

szövetkezeti husfeldolgozó

1982. szeptember 1. - szerdán megkezdődött az üzemszerű termelés a győri fogyasztási szövetkezet 17 millió forintos költséggel kialakított husfeldolgozójában. a legkorszerűbb gépekkel felszerelt kis üzemből naponta 60 mázsa hús és huskészítményt szállítanak a győri és a győrkörnyéki üzletekbe. nyersanyaggal teljes egészében a szövetkezet szakcsoportjainak kistermelői látják el az üzemet. /mti/

cser/sza/kz/mz hgy

14.18 010982 0462

-.-

sb0039 4 130 mtib1048

a fővárosi tanács vb napirendjén: a volán tröszt beszámolója /1.rész/ 1982. szeptember 1. - a volán tröszt budapesti személy- és áruszállítási munkáját értékelte szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága, megvitatta a nagyvállalat sokirányú tevékenységét, gondjait, és várható fejlődését elemző beszámolót.

a volán jellegzetes emblémát viselő autóbuszai elsősorban a budapesti üzemek munkaerő-ellátását segítik, hiszen az elővárosi járatokkal naponta több mint 50 ezer ember jut el átszállás nélkül a fővárosba. az utasszállítás és a kiszolgálás színvonala jó, s a járatok több mint 100 helyen kapcsolódnak a bkv megállóhoz. a budapestről induló nemzetközi és távolsági autóbuszjáratok ma már 72 várost és 390 községet kötnek közvetlenül össze a fővárossal. a különjáratok naponta több ezer turistát szállítanak, részben külföldre is.

több mint 500 volán-taxi áll a lakosság szolgálatára. naponta átlagosan 9 ezer fuvart bonyolítanak le, csaknem 20 ezer utassal. az elmúlt években jó együttműködés alakult ki a volántourist és a fővárosi autótaxi vállalat között. a megállóhelyek közös használata, az előrendelések átadása elsősorban az utazóközönségnek előnyös. a volántouristtól mintegy 200 személygépkocsit lehet bérbe venni, s a vállalat lakókocsi-kölcsönzéssel és autómentéssel is foglalkozik.

a vállalat idegenforgalmi hálózatával részt vállal a budapestre érkező turisták kiszolgálásából is. az elmúlt évben több mint 60 ezer külföldi vendég ellátásáról gondoskodtak, ami jelentős valutabevételt eredményezett.

ds

a volán sokrétű áruszállítási tevékenysége kiemelkedő szerepet tölt be a fővárosiak áruezellátásában. mivel nő a magánérs építkezések száma, így nagyobb az építőanyag-fuvarozás iránti kereslet, a vállalat bevezette az értékesítéssel egybekötött szállítást. a szolgáltatást végző hét budapesti fuvarvállalási iroda a tavalyi tapasztalatokat jónak értékelte. a sokfajta szállítást /építőanyagok, élelmiszerek, tartós fogyasztási cikkek/ a volán számos fuvarozó vállalattal közösen végzi. a jövőben úgy próbálják továbbfejleszteni a munkamegosztást, hogy gazdaságosabban, a mennyiségi és minőségi követelményeknek jobban megfelelően tevékenykedjenek.

a tröszt legnagyobb gondjai az infrastruktúra területén jelentkeznek. az autóbusz- és a végállomások egy része korszerűtlen, néhol még forgalmi szolgálatot sem tudnak teljesíteni. /folyt. köv./

sr/jk/gw
14.19 010982 2417

-.-

sb0040 4 130 mtib1050

a fővárosi tanács vb napirendjén: a volán tröszt beszámolója /2. rész/

a népstadion metróállomásnál a közelmúltban átadott nagy autóbuszállomás után a tervek szerint a népligetnél, majd az árpád-híd pesti hídfőjénél, végül pedig a petőfi-híd budai hídfőjénél építenek új autóbusz-állomást. a hungária körgyűrű, illetve a budai körút mentén létesülő állomások a jó átszállási lehetőség mellett a belső városrészek tehermentesítésével is enyhítik majd a budapestiek közlekedési gondjait.

a végrehajtó bizottság elismerését fejezte ki a jó kapcsolatért, amely a volán budapesti vállalatai és a fővárosi tanács vb közlekedési főigazgatósága között kialakult. a testület további támogatásáról biztosította a trösztöt az elkövetkező időszak jelentős feladatainak megoldásában. /mti/

sr/jk/bc/gw hgy

14.21 010982 0817

as

-.-

sb0041 4 130 mtib1051

kinevezés

1982. szeptember 1.- a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága a budapesti történeti múzeum főigazgatójává székely györgy akadémiust, a történelemtudományok doktorát, egyetemi tanárt nevezte ki. az új főigazgató szerdán átvette az intézmény vezetését. /mti/

ka/sz/bc/gw hgy

14.25 010982 0302

-.-

sb0042 4 150 mtib1052

megnyitották a forgalom előtt a felújított veszprémi völgyhidat

1982. szeptember 1. - befejeződött a pályalemez felújítása, szerdán ismét megnyitották a forgalom előtt a séd-völgyet átívelő 205 méter hosszú veszprémi viaduktot. a felújítás során megerősítették, és újból szigetelték és érdesített burkolattal látták el a hid pályalemezét. a közúti pályatest és a két gyalogjáró között - a biztonságosabb közlekedés érdekében - acélszalag korlátot szereltek fel. a viadukton 3 tonnán felüli gépjárművek továbbra sem közlekedhetnek, kivéve a helyi járatu autóbuszokat. a távolsági autóbuszok és a tehergépjárművek a veszprém peremén kiépült utgyűrűn érhetik el a 8-as számú országos főközlekedési utvonalat, valamint a megyeszékhelyről elágazó utakat.

a veszprémi völgyhid felújítását, az alsó tartószerkezeti ívek - és oszlopok korrózió elleni védelmével a jövő évben tovább folytatják. /mti/

szé/nné/kz/mz hgy

14.29 010982 0933

al

-.-

sb0043 4 150 mtib1053

küszöbön az őszi betakarítás

1982. szeptember 1. - szerte az országban megkezdődött vagy közvetlenül megkezdés előtt áll az őszi érésű növények termésének betakarítása, és ezzel a mezőgazdaság elérkezett az év legnagyobb, legnehezebb munkaszakaszába, az ország legdélibb termőközetében, baranyában, ahol a következő tíz hét alatt - a szántás és vetés mellett - kerekén 120 ezer hektárról kell begyűjteni a különféle terményeket, egy-két héttel mindig korábban következik be az érés, mint az ország északibb fekvésű tájain, az idén is a baranyai határban indultak, és indulnak meg leghamarabb a betakarítógépek. a gazdaságok felkészülten várták a rajtot, soronkívül kijavították azokat a gépeket, amelyek résztvesznek a korai érésű növények szedésében.

a bolyi kombinátban, az ország legnagyobb vetőmagtermelő gazdaságában, már a kukoricát is törlik, és a szóját is aratják. elsőként a vetőmagnak szánt rövid tényeszidejű fajták termését gyűjtik be, a nagyüzem ebben az évben 4000 hektáron termelt kukoricát és 1580 hektáron szóját vetőmag céljára: hazai és külföldi felhasználásra. nyomban megkezdődött a termés feldolgozása a bolyi vetőmagüzemben, s a jelek szerint kitűnő minőségű, magas csirázóképességű lesz az ideai vetőmag.

szerte baranyában megindult a silókukorica vágása is, igen dus zöldtermést gyűjtenek be a gazdaságok, a dráva menti síkságon felszedték az első burgonyát, a bikali és a bolyi komlóültvényeken gépi erővel szüretelik a „sör füszerét”, a pécsi, a mohácsi és a villány-siklósi dombokon tuljutott a felém a csemegeszlő szedése, s már szinesedik, édesedik a borszlő is, ami a közelgő szüret jele.

az északabbra fekvő pest megyében most kötik a gazdaságok a szerződéseket az őszi betakarításban résztvevő diákokkal, akik az elmúlt esztendőben is nagy segítséget nyújtottak, az ideai őszi összesen mintegy negyvenezer iskolás munkájára számítanak a földeken, s sok nyugdíjas is bekapcsolódik a munkába. a gépészek gyorsított ütemben javítják a kombájnokat, mivel - a legutóbbi határszmlék szerint - itt is rövidesen elindulhatnak a gépek a kukoricatáblákon. jó ütemben haladnak az őszi talajelőkészítő munkák is, s megfelelő a vetőmagkiszállítás. abonyban megkezdődött a cukorrépa szedése, nagykátá térségében pedig hozzáfogtak a napraforgó betakarításához. befejezéshez közeledik a konzervgyári paradicsom szürete, e termés jelentős része már az üzemekben van. egyre mozgalmasabb az élet a gyümölcsösökben; noha a munka dandárjának ideje később következik, szedik már a csemegeszlőt az ültetvényeken. /mti/

igó-vir/mv/s kz

14.36 010982 2591

as

-.-

sb0044 4 160 mtib1054

könyvek az nszk-ból - budapesti kiállítás

1982. szeptember 1. - a német szövetségi köztársaságban és nyugat-berlinben működő csaknem 250 könyvkiadó terméséből, az utóbbi években megjelent kiadványaiból több mint 2500 kötetet sorakoztattak fel azon a budapesti kiállításon, amelyet szerdán nyitottak meg a technika háza - rákóczi út 57. szám alatti - bemutató-termében. a reprezentatív könyvbemutató házigazdája - az nszk-beli kiadói egyesülés régi partnereként - a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése, amelynek elnöke, bernát györgy nyitotta meg a kiállítást. az nszk-beli egyesülés képviselőjében dr. wulf von lucius alelnök mutatta be a közönségnek a tárlat anyagát, amely elsősorban a művészetek, az irodalom, a tudományok, a technika és a várostervezés tárgyköreit öleli fel. a megnyitón jelen volt norman dencker, az nszk budapesti nagykövete is. a kiállítást szeptember 14-ig - hétköznapokon 10-18 óra között - tekinthetik meg az érdeklődők, majd szeptember 21-től október 4-ig pécselt is bemutatják az orvostudományi egyetem épületében. /mti/

of/mi/kö bc hgy

14.42 010982 1097

-.-

sb0045 4 150 mtib1055

az első cukorrépa irányvonatok

1982. szeptember 1. - a máv szegedi igazgatóságának öt megyére kiterjedő munkaterületéről - a délalföldről - szerdán indították az ideai első cukorrépaszállítványokat a szolnoki és a mezőhegyesi cukorgyárba. a nagy szállítási idény első napján több mint 100 vagon répát továbbítottak, a következő hónapokban pedig összesen egymillió háromszázezer tonnát kell eljuttatniuk a körzetükbe tartozó öt cukorgyárba. ez mintegy 200.000 tonnával több a tavalyinál. a munka gyorsítására csaknem egymillió tonnát a „zöld út”, előnyeit élvező irányvonatokkal juttatják el rendeltetési helyére. a szállításra váró répát 37 rakodóállomáson, korszerű gépekkel, szovjet gyártmányú önrakodókkal, markológépekkel, illetve szállítószalagokkal rakják vagonokba. /mti/

dob/f/s kz hgy

14.44 010982 0814

as

-.-

sb0046 4 160 mtib1056

évadnyitás a jókai színházban

1982. szeptember 1. - öt-öt nagyszínházi és kamara, valamint két gyermekdarabot kínál közönségének az új évadban a békéscsabai jókai színház, a bemutatandó művek közül hét magyarországon elsőként a csabai társulat előadásában kerül majd színre. a jókai színház Szerdai évadnyitó társulati ülésén ismertetett tervek szerint az első bemutató október 1-én lesz, amikor is végh Antal: szép volt fiúk! című színművének ősbemutatóját láthatja majd a csabai közönség. eredeti bemutató lesz még e. rostand-mészöly d. - victor m.: cyrano de bergerac című musicaljának, arthur schnitzler: körtánc, spiró györgy: esti műsor, békés józsef: próbakő, valeri petrov: szerelmem, színház című művének csabai színrevitele, valamint csukás i. - schéner m. - kocsár m.: gyalogcsillag című mesejátékának előadása.

a békéscsabai társulat idei tervei között szerepel gorkij éjjeli menedékhely című drámájának kecskeméti, szolnoki, debreceni és szegedi bemutatása; a csabaiak, viszonzásként, fogadják e színházakat - például a kecskeméti katona józsef színház októberben a Bánk bán-nal vendégszerepel a békési megyeszékhelyen. ujdonság még a jókai színházban, hogy hárommillió forintos költséggel befejeződött a világosítás-felújítás, s folytatódik a rekonstrukció, amelynek eredményeként várhatóan két éven belül felépül az új hőközpont, bővülnek a kiszolgáló terek.

a jókai színház új művészei - barbinek péter, dariday róbert, egerszegi judit, timár zoltán, tomanek gábor és várady zoltán - szeptember 19-én az immár hagyományos „nyílt szín,-en mutatkoznak be a békési színházbarátoknak. /mti/

sam/ke/kz/mz hgy

14.56 010982 1650

-.-

sb0047 4 160 mtib1057

patané budapestben

1982. szeptember 1. - budapestre érkezett giuseppe patané, a világhírű olasz karmester, aki szeptember 5-től hét estén át vendégszerepel az erkel színházban. a népszerű dirigens jól ismert a magyar közönség körében is: többször lépett fel már hazánkban, s nem egy produkció zenei betanítása is fűződik nevéhez. ilyen volt a simon boccanegra című verdi-opera és a lohengrin című wagner-mű felújítása 1980-ban, illetve 1982-ben az erkel színházban. ezuttal szeptember 5-én a turandotot, 6-án a lohengrint, 7-én a traviatát, 8-án a simon boccanegrát, 9-én a trubadurt, 10-én a parasztbecsületet és a bajazzókat vezényli. a sorozat 11-én a carmen dirigálásával ér véget. /mti/

da/tr/bc/mz hgy

15.05 010982 0725

-.-

sb0048 4 160 mtib1058

tanévnyitó a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

1982. szeptember 1. - tanévnyitó ünnepséget tartottak szerdán miskolcon a nehézipari műszaki egyetemen. e felsőoktatási intézmény bánya-, kohó- és gépészmérnöki, valamint jogi karára az idén együttesen ötszázharmincnégy fiatalot vettek fel, a levelező karon száztizenketten, a gazdasági mérnöki szakon, valamint a szakmérnöki szakon pedig hetvenen kezdik meg a tanulmányaikat. az új elsőéves hallgatókat elsőként a kari dékánok fogadták, majd czibere tiber, az egyetem rektora köszöntötte őket. ezt követően a jogelőd egyetemeken diplomát szerzett mérnökök közül a 60 évvel ezelőtt végzett Bánky József vaskohómérnök gyémántdiplomát, hat 50 éve végzett kohó- és bányamérnök pedig aranydiplomát kapott.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem ebben az évben is új létesítménnyel gazdagodik. rövidesen elkészül és átadják az intézmény új sportcsarnokát, s tovább dolgoznak az építők az egy éve alapított jogi kar épületén. /mti/

hag/szn/s kz hgy

15.05 010982 1016

Bz

-.-

bel

- 36 -

1982.09.01.

sb0049 4 130 mtib1059

hazánkba érkezett a norvég külügyminiszter

1982. szeptember 1. - puja frigyes külügyminiszter meghívására szerdán hivatalos látogatásra budapestre érkezett svenn stray, a norvég királyság külügyminisztere. a vendéget a ferihegyi repülőtéren puja frigyes fogadta. jelen volt per naevdal, norvégia budapesti, és fülöp péter, hazánk oslooi nagykövete. /folyt. köv./

sr/jk ár rj hgy

15.08 010982 0395

-.-

sb0050 4 130 mtib1061

kádár jános

1982. szeptember 1. - az mszmp központi bizottságának első titkára befejezte évi rendes szabadságát. /mti/

mz hgy

15.09 010982 0144

-.-

sb0051 4 150 mtib1062

új skála-coop raktáráruház

1982. szeptember 1. - szerdán kiskőrösön megnyitották a 11. skála-coop raktáráruházat. az újabb, kétezer négyzetméter alapterületű áruházat a bács-kiskun megyei zöldért szövetkezeti vállalattal közösen hozták létre. mintegy 15 ezer cikkel látják el innen a duna-tisza-közi kereskedelmi egységeket, magánboltokat. vállalnak címre szállítást, helybeni eladást, s kedvezményben részesítik azokat, akik saját gépkocsijukkal szállítják a vásárolt árut. /mti/

lász/bné/s kz hgy

15.09 010982 0516

ds

-.-

bel

- 37 -

1982.09.01.

sb0052 4 150 mtib1063

befejeződött a szövetkezeti szakemberek nemzetközi tanácskozása

1982. szeptember 1. - szerdán jegyzőkönyv aláírásával befejeződött a kgst országok szövetkezeti mezőgazdasági munkacsoportjának kétnapos budapesti tanácskozása. az ülésen előadást halgattak meg a magyar kisállattenyésztés, a háztáji termelés, a termékfelvásárlás és - értékesítés tapasztalatairól, időszerű szövetkezeti feladatairól, valamint az áfész-ek élelmiszerfeldolgozó tevékenységéről. a résztvevők tájékoztatták egymást országuk szövetkezeti szervezeteinek e témával kapcsolatos feladatairól. megállapodtak abban, hogy a fogyasztási szövetkezeti szövetségek mezőgazdasági szakembereinek következő tanácskozását 1983-ban a szovjetunióban tartják. /mti/

kg/tr rj sl hgy

15.12 010982 0759

-.-

sb0053 4 160 mtib1064

Lóránt zsuzsa kiállítása

1982. szeptember 1. - Lóránt zsuzsa szobrászművész alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt szerdán a dombóvári művelődési központban. az egy hónapig látogatható tárlaton a művész tizenöt alkotását, bronzból, fából, terrakottából, üvegből készült szobrait láthatják az érdeklődők.

Lóránt zsuzsa 1971-ben végezte el a képzőművészeti főiskolát, mestere somogyi józsef volt. derkovits-ösztöndíjban részesült, már több díjat kapott, s tavaly munkácsy-díjjal is kitüntették. /mti/

blb/rj kz hgy

15.16 010982 0536

ds

-.-

sb0054 4 170 mtib1065

helyreállt a közlekedés a 85-ös uton

1982. szeptember 1. - szerdán, a kora délutáni órákban helyreállt a közlekedés győr határában a 85-ös számú uton. kedd éjszaka, az 1-es számú kilométerköttől mintegy 200 méterre egy sopronból győrbe tartó osztrák rendszámú tartálykocsi eddig ismeretlen okokból az uton keresztbefordult, és az árokba borult. a szerencsétlenül járt gépjárművezetőt a győri kórházba szállították, a sérülése nem súlyos. a tartálykocsi mintegy 15 ezer liter mosószer alapanyagot szállított. ennek nagy része kiömlött, s körülbelül 300 méteres szakaszon korcsolyapályává változtatta az uttestet. a rendőrség az utat lezárta, s a forgalmat ikrény irányába elterelte.

szerda reggeltől négy daruskocsi próbálta az árokból kiemelni a tartálykocsit. órákon keresztül birkóztak a hatalmas járművel, míg végül az uttest közepére emelték. a kora délutáni órákban az utszakaszt átadták a forgalomnak.

a szakértői vizsgálat eddigi megállapításai szerint a gépkocsiveető a volán mellett valószínűleg elaludt, majd amikor felébredt, hirtelen fékezett, s már nem tudott urrá lenni az egyensúlyát veszített gépjárművön. /mti/

mzs/sza/s kz hgy

15.17 010982 1173

--

sb0055 4 160 mtib1066

gácsi mihály festőművész tárlata

1982. szeptember 1. - gácsi mihály munkácsy-dijas festőművész válogatott alkotásai kerültek közönség elé szerdán szolnokon a nagyalföldi kőolaj- és földgáz-termelő vállalat székházában. a kiállított művek többségének ihletője a megszűnőben lévő tanyavilág volt. /mti/

end/kné/kz/mz hgy

15.17 010982 0402

--

sb0056 4 150 mtib2033

befejeződött az ifjusági számítástechnikai konferencia /1. rész/

1982. szeptember 1. - szerdán befejeződött a balatonfenyvesen megrendezett országos ifjusági számítástechnikai konferencia. a kisz központi bizottsága, a neumann jános számítógéptudományi társaság ifjusági bizottsága és a központi statisztikai hivatal kisz bizottsága által szervezett ötnapos szakmai eszmecsere két feladatnak is eleget tett egyszerre. a számítástechnikai kutatás, az ezzel kapcsolatos gyártás és alkalmazás vezető szakemberei tájékoztatták a fiatalokat a fejlesztések irányáról, céljáról, az alkalmazás és gyártás jelenlegi helyzetéről. e mellett több mint száz fiatal számítástechnikai szakember, közgazdász és mérnök is lehetőséget kapott arra, hogy ismertesse tudományos fejlesztő munkáját, eredményeit, a számítástechnika alkalmazásában szerzett tapasztalatait. kerekasztal-beszélgetéseket szerveztek, melyek központi témája a kis-vállalkozások, valamint a gazdaságpolitika és az érdekvédelem volt. különös érdeklődés kísérte a kis-vállalkozással kapcsolatos vitákat, s ez nem véletlen. a számítástechnika szakágazatában ma már több mint száz, zömmel vállalaton belüli kis-vállalkozást tartanak számon. ezek egy része az egyes eszközök, berendezések sorozatgyártását megelőző kis mennyiségű gyártásra vállalkozott, többen pedig programok kidolgozására, az alkalmazási kör kiszélesítésére. ezeknek a számítástechnikai jellegű gazdasági kis egységeknek zömmel fiatalok a tagjai, akik jól felismerték tevékenységük szükségességét. a több mint 18 milliárd forint értékű számítástechnikai eszközállományt ugyanis csak úgy használhatják ki gazdaságosan, ha újabb és újabb alkalmazási területekre dolgoznak ki programot.

eljöttek a számítástechnikai ifjusági konferenciára a nagyvállalatok is. tíz hazai gyártó hozta el legújabb termékeit, s azokat működés közben is bemutatta a fiataloknak.

/folyt. köv./ kö

15.23 010982 1909

ds

--

sb0057 4 160 mtib2034

kresz-park óvodásoknak

1982. szeptember 1. - szerdán felavatták a szolnoki cukorgyár üzemi óvodájának kresz-parkját. a jól felszerelt parkban valóságosan vezethetik be a kicsinyeket a közlekedés szabályainak ismeretébe. a megyei rendőrfőkapitányság közlekedés-rendészeti osztályának szakmai útmutatásával kialakított kresz-park 400 ezer forintba tervezett költségét a gyár dolgozói társadalmi munkával egyharmadára csökkentették.

/mti/

end/kné/s kz hgy

15.24 010982 0477

-.-

sb0058 4 130 mtib1067

budapestre érkezett karl sekanina - lázár györgy fogadta az osztrák építésügyi minisztert

1982. szeptember 1. - ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter meghívására szerdán budapestre érkezett karl sekanina osztrák építésügyi miniszter. a találkozón áttekintik a kétoldalú műszaki-tudományos és gazdasági együttműködés eddigi eredményeit, s megtárgyalják a kölcsönös építőipari exportmunkák bővítésének lehetőségeit.

innen felhasználható 17.15-től!

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke szerdán hivatalában fogadta az osztrák minisztert. a szívélyes légkörű megbeszélésen részt vett ábrahám kálmán, jelen volt dr. johann josef dengler, az osztrák köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

sb/jk sl st

15.30 010982 0803

-.-

sb0059 4 150 mtib2035

befejeződött az ifjúsági számítástechnikai ... /2. rész/

a tanácskozás záró ülése az oktatási feladatokkal foglalkozott. megállapították többek között, hogy ma már magyarországon is egyértelmű, hogy a számítástechnikával néhány éven belül nemcsak a szakemberek találkoznak, hanem valamilyen formában beépül nemcsak az üzemekbe és hivatalokba, hanem még a háztartásokba is. éppen ezért az ezzel kapcsolatos oktatást nemcsak a szakközépiskolákban és egyetemeken kell megvalósítani, hanem valamennyi középfokú iskolában. a tervek szerint egyébként 1983. végére a középiskolák mintegy felében már működtetnek kis számítógépet, amelyet bekapcsolnak a különböző tantárgyak oktatásába. így többek között a nyelvészet területén a szövegelemzésbe, kémiai, fizikai, matematikai folyamatok modellezésébe stb. a tanácskozáson megállapodtak abban is, hogy a számítástechnika fiatal szakembereinek országos tanácskozását rendszeresen összehívják, hiszen az itt szerzett tapasztalatok, információk is segítséget nyújtanak a kormányprogram megvalósításában. /mti/

bév/nné/kö kz hgy

15.32 010982 1084

-.-

sb0060 4 130 mtib2037

révész pál székfoglaló előadása

1982. szeptember 1. - révész pál matematikus, a magyar tudományos akadémia levelező tagja, mennyire véletlen a véletlen címmel székfoglaló előadást tartott szerdán a magyar tudományos akadémián. /mti/

tr/bc rj st

16.27 010982 0262

Su

-.-

sb0061 1 160 mtib2039

benke valéria látogatása a főváros i. kerületében

1982. szeptember 1. - benke valéria, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztő bizottságának elnöke szerdán a főváros i. kerületébe látogatott; a mintegy 45 ezer lakosu városrész életével ismerkedett. a program a kerületi pártbizottság székházában kezdődött, ahol a vendéget fehér józsefné, a pártbizottság első titkára és b. tóth sándorné tanácselnök fogadta, s tájékoztatta a kerület politikai, gazdasági és társadalmi helyzetéről.

benke valéria ezután a magyar tudományos akadémia szociológiai intézetébe látogatott, ahol kulcsár kálmán igazgató és makó csaba, a pártszervezet titkára adott tájékoztatást az intézetben folyó munkáról; a kutatások és a kutatók helyzetéről, a pártszervezet tevékenységéről. a találkozó kötetlen beszélgetéssel folytatódott, amelyen a pártszervezet képviselői, az intézet vezetői és vezető kutatói szóltak többek között a tudományos eredmények gyakorlati felhasználásáról, a gazdasági reform társadalmi összefüggéseinek vizsgálatakor felszínre került szociálpolitikai kérdésekről. a kutatók beszámoltak saját munkaterületük eredményeiről, s azokról a kutatói megbízásokról, amelyeknek a közelmúltban tettek eleget.

a politikai bizottság tagja délután a kerületi pártbizottság aktivaértekezletén időszzerű belpolitikai kérdésekről tartott előadást. /mti/

t/kj/s -ár/st

16.32 010982 1433

--

sb0062 4 130 mtib2040

az országgyűlés építési és közlekedési bizottságának ülése /1. rész/

1982. szeptember 1. - andai györgy, az mti tudósítója jelenti:

üzemlátogatással kezdődött szerdán az országgyűlés építési és közlekedési bizottságának ülése: a képviselők budapesten, a volán 1. számú vállalatának 2. üzemegységénél olyan zil tehergépkocsikat tekintettek meg, amelyekbe energiatakarékossági célból kísérletképpen különböző típusu dizelmotorokat építettek be. a bizottság tagjai azért ismerkedtek ezekkel a berendezésekkel, mert

Bz

ülésükön - melyen részt vett cservenka ferencné, az országgyűlés alelnöke is - a közlekedés energiatakarékossági, energiagazdálkodási eredményeivel, feladataival foglalkoztak.

az írásos tájékoztatót urbán lajos közlekedés - és postaügyi államtitkár egészítette ki. elmondta például, hogy a közlekedés fogyasztja el az ország összes energiafelhasználásának 15 százalékát, évente két és fél millió tonna folyékony szénhidrogén terméket használ fel. ebből csak a közúti közlekedésnek 1,4 millió tonnára van szüksége. éppen ezért a közlekedési tárca és vállalatai már jónéhány évvel ezelőtt megkezdték energiagazdálkodási programjuk kidolgozását és végrehajtását. ez a tevékenységük a gazdasági helyzet kényszere miatt az utóbbi években mind fontosabbá vált, és jelentős eredményeket is hozott. a sikerek viszonylag egyszerű intézkedéseknek köszönhetők, így például az üzemanyagfelhasználási normák sorzatos szigorításával igen nagy mennyiségű benzint és olajat tudtak megtakarítani. az ilyen, aránylag könnyen megvalósítható lehetőségek azonban kimerülőben vannak. a jövőben nélkülözhetetlenné válik a némileg bonyolultabb és mindenképpen pénzigényesebb módszerek alkalmazása: a műszaki háttérrel kell korszerűbbé tenni. ebbe a feladatsorba tartoznak a már említett dizelmotor beépítések csakugy, mint az öreg, sokat fogyasztó tehergépkocsik kicserélése vagy a benzinüzemű motorok átalakítása, mellyekkel 8-10 százalékos üzemanyagmegtakarítás érhető el. ilyen, az energiatakarékosságot szolgáló műszaki-technológiai tevékenység a vasutvillamosítás is. egy-egy fővonal villamosítása igen gazdaságos, két év alatt megtérülő beruházás.

nj -
16.40 010982 2179

--

sb0063 4 130 mtib2041

tanévnyitó a politikai főiskolán /1.rész/

1982. szeptember 1. - diplomakiosztó és tanévnyitó ünnepséget tartottak szerdán a magyar szocialista munkáspárt politikai főiskoláján. az ünnepségen részt vett és beszédet mondott korom mihály, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

↓ központi bizottságnak

bevezetőjében kiemelte: a központi bizottság figyelme a főiskolán folyó munka iránt abból a meggyőződésből fakad, hogy a marxizmus-leninizmus tanulmányozása, az alkotó gondolkodás a gyakorlati munka nélkülözhetetlen feltétele.

Fj

az oktatás idej feladatairól szólva a központi bizottság titkára hangoztatta: a korábbinál jóval nehezebb külső és belső feltételek között dolgozunk, az agresszív amerikai nagytőke és a szándékait kifejező reagan-kormányzat azt a célt tűzte maga elé, hogy visszaszorítsa a szocializmust, a nemzeti felszabadító mozgalmakat és erőfölénybe kerüljön. az amerikai imperializmus e törekvése, irreális volta ellenére igen veszedelmes, ezért nagy jelentősége van a haladó erők együttes fellépésének, mi továbbra is a béke és a haladás erőinek egységén munkálkodunk, ezt igyekszünk elősegíteni.

a világ politikai és gazdasági helyzetét feltételezhetően az előttünk álló esztendőkből is a feszültség, a bizonytalanság jellemzi - mutatott rá a központi bizottság titkára. számolnunk kell azzal, hogy a két társadalmi-gazdasági rendszer harca, versengése a hetvenes évekhez viszonyítva élesebb formákat ölt. a gazdasági nehézségek növekedése és az állandósuló infláció miatt egyes országok előre fel nem mérhető módon reagálhatnak a világgazdasági folyamatokra, váratlan helyzeteket idézve elő. mi is számos olyan nehézséggel számolhatunk, amelyekkel korábban nem, vagy összehasonlíthatatlanul kisebb mértékben volt dolgunk. ez azonban nem ok a csüggedésre, a kishitűségre, nem vezethet elbizonytalanodáshoz, kapkodáshoz, voluntarista megoldásokhoz akkor sem, ha időnként kényszerhelyzetben rendkívüli intézkedéseket is kell tennünk.

/folyt.köv./

s

16.46 010982 2015

.-

sb0064 4 130 mtib2042

az országgyűlés építési... /2.rész/

tapolczai kálmán, a volán tröszt vezérigazgatója energiagazdálkodási intézkedéseikről számolt be. ezeknek köszönhető, hogy míg az elmúlt tíz év alatt a szállítási forgalom a kétszeresére nőtt, addig csak 42 százalékkal emelkedett az energiafogyasztás. a trösztnél energetikai szervezetet hoztak létre, központi energiaraionalizálási eljárásokat dolgoztak ki, folyamatosan csökkentik a benzines kocsik számát. a szervezési, műszaki intézkedéseken kívül komoly gondot fordítanak dolgozóik, a gépkocsivezetők sokirányú képzésére is. kísérletek bizonyították, hogy egyforma körülmények között a gondosabb sofőr járműve 30-40 százalékkal kevesebb benzint fogyaszt, mint azé a társáé, aki nem a takarékosági követelményeknek megfelelően vezet.

322

a tájékoztatókat követően felszólaló képviselők - dajka ferenc /veszprém megye, 6. vk./, szilágyi gábor /hajdu-bihar megye 3. vk./, ruisz józsef /vas megye, 7. vk./, reidl jános /somogy megye 5. vk./ - számos indítvánnyal egészítették ki az elhangzottakat, és több kérdésre kértek választ. szó esett arról, hogy a közlekedéscélemben is sok nagy energiaigényű terméket használnak, ilyen például a cement, a bitumen, s ezekkel is jobban kell takarékoskodni. a fáradtolaj begyűjtés, illetve -regenerálás még sok lehetőséget rejt magában - mutattak rá - ,mint ahogy hasznos lenne magukat a gépkocsivezetőket is még inkább érdekeltté tenni az üresjáratok elkerülésében. szó volt a vasúti kocsik fűtésének gondjairól, az átalakított gépkocsik alkatrészellátásának helyzetéről, a gáz- illetve alkoholüzemű gépjárművek elterjesztésének lehetőségeiről.

a hozzászólásokra urbán lajos, valamint czipper gyula, az országos energiagazdálkodási hatóság vezetője és szücs zoltán a máv vezérigazgatója válaszolt. elmondották például, hogy a volán trösztnél már a fáradtolaj mintegy 48 százalékát összegyűjtik és átadják az áfor-nak. elhangzott: bár a magánautókkal kapcsolatban nincsen hivatalos energiatakarékosági koncepció, de ezek a kocsik az üzemeltetési költségek növekedése nyomán mostanában évente csak átlagosan 10 ezer kilométert futnak a pár esztendővel korábbi 12-13 ezer kilométer helyett.

az átállás az alkoholüzemű ^{elős} egyebek között azért ütközik a-
kadályokba, mert aránytalanul nagy költségű háttérripart kíván, a
gázüzemű gépkocsik elterjedésének pedig elsősorban az szab gátat,
hogy a működtetésükhöz szükséges pb-gázra a háztartásoknak van
szüksége.

az ülés sas kálmánnak az építési és közlekedési bizottság
elnökének zárszavával ért véget. /mti/

ag/rj ár st

16.51 010982 2576

322

.-

sb0065 4 130 mtib2043

tanévnyitó.../2.rész/

a továbbiakban a központi bizottság titkára hangsúlyozta: társadalmi céljainkat akkor érthetjük el, ha az állampolgárok nem csupán a végrehajtásban, hanem a feladatok kitűzésében, megfogalmazásában is részt vesznek. ezért a szocialista demokrácia fejlesztése politikánkunk továbbra is alapvető jellemzője. e törekvésünk nem függ és nem függhet konjunkturális tényezőktől. amikor erősítjük az állam szerepét, egyidejűleg fokozzuk a társadalom részvételét, ellenőrzését az állami irányítás minden szintjén. nagy fontosságot tulajdonítunk a választott népképviselői szervezetek a különböző érdekek felszínre hozásában, összehangolásában. napirenden van a választási rendszer fejlesztése, a közigazgatási munka korszerűsítése. pártunk figyelmet fordít arra, hogy politikai rendszerünk minden eleme rendeltetésszerűen működjék, mert reális célokat kitűzni, a tömegek cselekvő részvételét biztosítani csak a politikai rendszer egészének összehangolt munkájával lehet.

az ideológiai feladatokról szólva a központi bizottság titkára megállapította: az elmúlt évtizedekben az elért jelentős eredményekkel együtt gyarapodtak ismereteink a szocializmusról. rendszerünk az esetenkénti gondok és tévedések ellenére bizonyította erejét, magasabbrendűségét. a szocializmus azonban még nem befejezett alkotás. az mszmp negyedszázados sikeres politikájának és további munkánkunk is forrása a marxizmus-leninizmus alkotó alkalmazása a konkrét helyzetnek, hazai viszonyainknak megfelelően. ezért ha az élet új dolgokat produkál, nincs okunk zavarodottságra, de nincs jogunk a hallgatásra sem. a marxizmus-leninizmus nem elvont tételek, kinyilatkoztatások gyűjteménye. az alkotó elmélet szoros kapcsolatban áll a változó valósággal, fogékony a gyakorlati tapasztalatok iránt, képes új és új összefüggések feltárására. napjainkban főként a szocialista gazdaság fejlesztése vet fel több ideológiai problémát. megoldásuk nélkülözhetetlen további fejlődésünkhöz.

az előadó befejezésül hangsúlyozta: az elmúlt negyedszázadban elért legnagyobb vívmányunknak, a társadalom politikai egységének, a különböző erők összefogásának erősítésén kell a jövőben is munkálkodnunk. ez pedig nem nélkülözheti az új kérdésekre az új válaszokat, a felvilágosító munkát, a meggyőző szót.

/folyt.köv./

s

17.01 010982 2319

321

-.-

sb0066 4 130 mtib2044

tanévnyitó.../3.rész/

korom Mihály beszéde után Szabó József rektor, az mszmp központi bizottságának tagja átnyújtotta a diplomát a politikai főiskola elmúlt tanévben végzett 217 hallgatójának, és köszöntötte az új hallgatókat. /mti/

t/km/s bc st

17.02 010982 0265

-.-

sb0067 4 130 mtib2045 /e m b a r g ó: 18 óráig!/

svenn stray norvég külügyminiszter életrajza

1982. szeptember 1. - svenn thorkild stray 1922. február 11-én született dél-norvégiában, arendalban. 1941-ben érettségizett, majd 1946-ban az osloei egyetem jogi karán szerzett diplomát.

1947 és 1949 között először oslóban, később az ostfold megyében lévő moss-ban volt bírósági írnök. 1950-ben önálló ügyvédi irodát nyitott moss-ban, ahol 1956-ban a városi tanács tagja lett.

svenn stray a konzervatív ifjusági mozgalom résztvevőjeként kapcsolódott be a norvég politikai életbe. 1950-től 1954-ig az ifjú konzervatívok országos szervezetének elnöke volt. rövid megszakítással 1946 óta tagja a konzervatív párt központi vezetőségének. 1950 és 1953 között a parlament /storting/ póttagja volt, teljes jogú taggá először 1957-ben választották meg. 1965-től 1970-ig a konzervatív párt parlamenti csoportját vezette. 1973-tól a storting alelnöki tisztét töltötte be, s egyben a parlament külügyi és alkotmányi állandó bizottságának tagja volt.

a norvég diplomácia vezetője aktívan tevékenykedik a külügyi és a biztonsági politikával foglalkozó szervezetekben. tagja az északi tanácsnak, valamint az európai tanácskozó gyűlésének.

svenn stray először 1970-71 között, per borten polgári koalíciós kormányában volt a külügyi tárca irányítója, majd 1981. október 14-én nevezték ki ismét külügyminiszterré kaare willoch konzervatív kormányában. /mti/

sr rj ár st

17.03 010982 1428

sb0068 4 130 mtib2046

hazánkba érkezett a norvég külügyminiszter /2./

1982. szeptember 1. - svenn stray a délutáni órákban a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. ezt követően a

külügyminisztériumban megkezdődtek a magyar-norvég külügyminiszteri tárgyalások. a megbeszélésen részt vett fülöp péter és per naevdal.

innen felhasználható 20.15-től!

este a külügyminisztérium vendégházában puja frigyes diszvacsorát adott svenn stray tiszteletére. /mti/

sr/jk ár rj st

17.09 010982 0541

-.-

sb0069 4 130 mtib2047

az európai diabetes társaság kongresszusa budapesten /1.rész/

1982. szeptember 1. - az európai országok több mint ezer diabetológusa tanácskozik négy napon át budapesten az építők székházában. az európai diabetes társaság szerdán kezdődött xviii. kongresszusán megvitatják a cukorbetegség okainak felismerésére és kezelésére vonatkozó vizsgálatok legújabb eredményeit, azok alkalmazásának klinikai tapasztalatait. willy gepts professzor, a társaság elnöke megnyitó beszédében elismeréssel szólt a magyar diabetológusok tudományos tevékenységéről, amellyel hozzájárulnak a cukorbetegség jobb megismeréséhez és gyógyításához. dr. hutás imre egészségügyi miniszterhelyettes, dr. zoltán imre, a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetségének elnöke és dr. magyar imre, a magyar diabetes társaság és a kongresszus elnöke köszöntötte a résztvevőket.

a plenáris ülésen dr. magyar imre az inzulinra nem megfelelően reagáló cukorbetegségről tartott előadást. elmondta, hogy a budapesti i-es számú belgyógyászati klinikán hetényi géza professzornak, az 1930-as és 40-es évek kimagasló magyar belgyógyászáinak munkásságát folytatva kimutatták: az inzulin csak akkor hat, ha a sejtekben megfelelő, erre a hatóanyagra érzékeny

Bu

molekulákhoz kötődhet. ma már képesek megállapítani, melyek azok a kóresetek, amelyeknél az inzulin jól hat a sejtekre, s melyek azok, amelyekben hatástalan. felismerték, hogy a betegség bizonyos formáinak oka ezeknek a molekuláknak - receptoroknak - a hiánya vagy kötődési képtelensége. s ez azt is jelenti, hogy egyes más kórok - főként az elhízás, a májbetegségek - hasonló sejtműködési problémák miatt tesznek hajlamossá a diabetes kialakulására.

a kongresszuson számos előadás hangzik el az inzulin-kezelésről, az utóbbi időben előállított inzulin-készítményekről, többi közt az emberi hasnyálmirigyből nyerhető inzulinról, a terhesség anyák gondozásáról, kezeléséről. a diabetes korszerű kezelésének vitatott kérdései között tárgyalják majd a szövödmények képződésének okait és azok megelőzésének módját, a többi közt azt, hogy átültethető-e a vese diabetikus betegeknek, vagy sem. az ugynevezett mesterséges hasnyálmirigy és a hordozható inzulin-adagoló pumpák kifejlesztéséről, azok kísérleti alkalmazásának tapasztalatairól is tájékoztatják egymást a szakemberek.

/folyt/ -ig

17.22 010982 2342

-.-

sb0070 4 130 mtib2048

az európai diabetes társaság .../2.rész/

a kongresszus színhelyén rendezett kiállításon több mint 20 cég mutatja be legújabb termékeit: korszerű diagnosztikai eszközöket, a cukorbetegség kezeléséhez szükséges orvosi készülékeket, műszereket. az amerikai egyesült államok-beli eli lilly cég - amely hatvan évvel ezelőtt a világon elsőként kezdte meg az inzulin nagyüzemi gyártását, s azóta is a világ legnagyobb inzulin gyártója és forgalmazója - ismerteti az emberi hasnyálmirigyből, génsebészeti eljárással előállított humán inzulint. az nszk-beli siemens ag, és a boehringer cég bemutatja a hordozható inzulin adagoló automatát, amely a cukorbetegnek önműködően adagolja a szükséges mennyiséget. a magyar gyógyszeripar termékei mellett a kiállításon a magyar élelmiszeripar diétás és diabetikus termékeinek gazdag választéka - több mint 100 élelmiszer és hűtő - is látható. /mti/

me/tr/-ár/ig st

17.23 010982 0924

32A

-.-

sb0071 4 160 mtib2049

szoboravató angyalföldön

1982. szeptember 1. - angyalföldön szerdán felavatták kiss istván, kossuth-díjas, kiváló művész munkások című szobrát. a többalakos kompozíció az mszmp xiii. kerületi bizottságának székháza előtti téren kapott helyet. a szoboravatáson deák gábor, a pártbizottság első titkára mondott beszédet. /mti/

fr/mi/ag/ig st

17.34 010982 0358

--

sb0072 4 160 mtib2050

fóti ősz

1982. szeptember 1. - a fóti ősz immár hagyományos politikai, kulturális és művészeti eseménysorozatának idei programját ismertették szerdán fóton a fáy prэшázban megtartott sajtótájékoztatón. az eseménysorozat szeptember 17-én este a nagyközségbeli vörösmarty-szobornál békenagygyűléssel kezdődik. szeptember 19-én, vasárnap délben felvonulással kezdődik a szüreti mulatság. a fáy prэшáznál neves művészek és népi együttesek lépnek fel, lesz cserépvásár, kisállattenyésztési bemutató, és mustkóstoló is.

az idei fóti ősz keretében magammak felelek címmel megrendezik illyés gyula irodalmi estjét a vörösmarty művelődési házban. a fóti műemléktemplom több hangversenynek ad otthont. tizenmegyedik alkalommal rendezik meg az idén a fóti párbeszédet: az eszmecsere témája az erkölcsi-világnézeti nevelés. játékváros fót címmel egésznapos programot szerveznek a gyerekeknek. e napon játszóház, aszfaltrajz-verseny, táncház, sportbemutatók és ügyességi versenyek várják a legkisebbeket. /mti/

vir/jk rj kgy st

17.35 010982 1041

324

--

sb0073 4 160 mtib2053

szurcsik jános kiállítása - bányász kulturális és sporthetek nógrádban

1982. szeptember 1. - a nagybáttonyi bányász művelődési házban szerdán megnyílt szurcsik jános munkácsy-díjas érdemes művész grafikai tárlata. a kiállított negyvenhat rajzon, amelyek voltaképpen később magvalósult olajképek, pannók vázlatai, előtanulmányai -, követhető a művész témakeresése, közelítése a mindennapi munkáját végző ember ábrázolásának megoldásához.

a tárlat megnyitó eseménye volt a nógrádi bányász kulturális és sporthetek programjának, melynek keretében képzőművészeti kiállításokat, ismeretterjesztő előadásokat, író-olvasó találkozókat, szórakoztató műsorokat, sportversenyeket rendeznek salgótarjánban, nagybáttonyban és más bányásztelepüléseken. /mti/

csiz/bgné/ig st

18.28 010982 0784

--

sb0074 4 180 mtib2055

időjárásjelentés

1982. szeptember 1. - a meteorológiai intézet jelenti szeptember 1-én, szerdán 19 órakor:

koraőszi időjárás.

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

változóan felhős marad az ég és továbbra is a nyugati, valamint a déli országrészen lehet számítani kisebb esőre, záporra, néhány helyen zivatarra. napközben időnként megélénkül az északi, északnyugati szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 19-24 fok között alakul /mti/

gg rj st

18.28 010982 0508

324

--

sb0075 4 130 mtib2057

a magyar sebész társaság kongresszusa /1.rész/

1982. szeptember 1. - a semmelweis orvostudományi egyetem nagyváradi téri épületében szerdán megkezdődött a magyar sebész társaság kongresszusa. dr. szécsény andor, a magyar sebésztársaság, és a kongresszus elnöke nyitotta meg a háromnapos tanácskozást, majd dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter, dr. aczél györgy professzor, a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetségének alelnöke, dr. füzi istván, az egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára és dr. sugár jános, az orvostovábbképző intézet rektorhelyettese köszöntötte a kongresszus mintegy 400 résztvevőjét, köztük az angliából, ausztriából, bulgáriából, csehszlovákiából, az ndk-ból, az nszk-ból, romániából, svédországból érkezett sebészeket.

az ünnepségen a magyar sebész társaság tiszteleti tagjává avatott öt külföldi sebészt: riam van dongent, az amszterdami egyetem, gunnar nylandert, a stockholmi karolinska intézet és kórház, helmut wolffot, a berlini humboldt egyetem, werner kotkét, a lipcsei egyetem és werner usbeckt, az erfurti orvostudományi akadémia professzorát.

a kerekasztal- konferenciákon és szekciósüléseken a hazai és külföldi előadók több mint 200 előadást tartanak. a többi közt megvitatják a belsőelválasztású mirigyek daganatai felismerésének és lokalizálásának problémáit, a betegek endokrin sebészeti ellátása megszervezésének kérdéseit. beszámolnak a tüdősebészet jelenlegi problémáiról is; foglalkoznak például a mellkasi műtétek után esetenként tapasztalható hasi szövődmények okaival. az új eljárásokkal - a nyomásmérések alkalmazásával, a gyomorsav szekréciós viszonyainak szakszerű vizsgálatával, és az ehhez társuló előre jól megtervezett sebészeti beavatkozással - eredményesen gyógyíthatják e betegségeket. a szakemberek ismertetik azokat az új diagnosztikai eljárásokat: az ultrahangos, izotópos, röntgen-, angiográfiai, komputer-tomográfiai vizsgálatokat, amelyek révén kialakíthatják a helyes műtéti taktikát és felismerhetik a műtétek után keletkező szövődményeket.

/folyt.köv./

18.39 rj - 010982 2096

Bz

-.-

sb0076 4 130 mtib2058

a magyar sebész társaság ../2.rész/

a verőér-elzáródás sebészeti kérdéseiről is szó esik a tanácskozáson. az érbetegségek ma már népbetegségeknek tekinthetők, és a szakemberek szerint az érrendszeren már kialakult károsodás az esetek zömében sajnos, megköveteli a sebészi beavatkozást. a korszerű diagnosztikai eszközök birtokában azonban kitűnő eredményeket érhetnek el az érkárosodások sebészi ellátásában. e nagy hozzáértést igénylő feladat megoldását el kell sajátítani minden hazai sebészeti osztálynak; s az ezekkel kapcsolatos tapasztalatok átadását is szolgálja a tudományos eszmecsere.

számos előadás foglalkozik a vastagbél-daganatok műtéti előkészítésével, s szövődményeinek kivédésével. a sebészi immunológia most kibontakozó kutatásainak eredményeit ismertetve a kongresszuson szó esik a betegek szervezetének immunológiai állapota és műtéti teherbíró képessége közötti összefüggésről, és arról, hogyan fokozhatják, befolyásolhatják kedvezően a betegek teherbíró képességét. /mti/

me/rj st

18.45 010982 1033

-.-

sb0077 4 130 mtib2059

szolidaritási nagygyűlés /1.rész/

1982. szeptember 1. - az őszi szolidaritási akciósorozat nyitányaként - az antifasiszta világnap alkalmából - szerdán a mém kulturtermben nagygyűlést rendezett a magyar szolidaritási bizottság, a hazafias népfront országos tanácsa, a magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége, valamint a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium mszmp szervezete.

a gyűlésen mondott beszédet timmer józsef, a szot titkára. hangsúlyozta: a nemzetközi szolidaritás napjainkban mindenekeleltt összefogást és közös cselekvést jelent egy új, minden eddiginél pusztítóbb világháború veszélyének elhárítása érdekében.

rámutatott arra, hogy a közelmúltban megélnékültek azok az erők, amelyek kétségbevonják az enyhülés vívmányait, fokozzák a fegyverkezési hajszát és megpróbálják feléleszteni a hidegháborút.

Bz

ez a helyzet ismét a szolidaritás erejére, érvényesítésének szükségességére figyelmeztet minden békeszerető embert. a szolidaritás nem egyirányú folyamat, fő jellemzője éppen a kölcsönösség, - mondotta a továbbiakban. - nekünk, magyaroknak is volt már alkalmunk értékelni a szolidaritás erejét. negyedszázaddal ezelőtt a nemzetközi összefogás, a szolidaritás nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy kilábalhassunk a válságból. ez a történelmi emlék is kötelez bennünket, hogy ott legyünk mindig, ahol igénylik, várják szolidaritásunkat, s kötelez, a kezdeményező fellépésre is.

timmer józsef utalt rá, hogy szeptember elsejét immár hagyományosan antifasiszta világnapként tartjuk nyilván, és az idén ettől az időponttól kezdődően, egészen az esztendő végéig olyan akcióorozatra kerül sor, amely mozgósítja a magyar társadalom egészét.

ezzel kapcsolatban szólt arról, hogy szeptember elsejének a második világháború kitörésére emlékeztető napnak a szimbólikus jelentősége szóba került idén februárban havannában, a x. szakszervezeti világkongresszuson is. a tanácskozáson több javaslat is elhangzott, hogy a szakszervezeti világmozgalom minősítse szeptember elsejét a béke napjává, s szólítsa fel a világ valamennyi munkásszervezetét, hogy ezen a napon - a rendelkezésére álló eszközökkel - tegyen hitet a béke ügye mellett, szálljon sikra a háborús fenyegetéssel szemben, követelje a fegyverkezési hajsza, különösen pedig a nukleáris fegyverkezés azonnali betiltását. e nagy célok érdekében a kongresszus felhívást is fogadott el, amelyet a világ valamennyi dolgozójához és szakszervezetéhez címeztek.

/folyt.köv./

rj -

19.00 010982 2490

Bu

-. -

sb0078 4 130 mtib2060

orvosi műszerujdonságok - kiállítás budapesten

1982. szeptember 1. - labor ,82 címmel orvosi műszerkiállítást nyitottak meg szerdán az orvosi műszer kereskedelmi vállalat népköztársaság uti bemutató termében. az alpha instruments osztrák cég - amely több gyártó ujdonságait hozta el budapestre - bemutatja az nszk-beli amelung cég termékét, a számítógépes koagulométert, - amely másodpercek alatt végzi el a műtétek előtt szükséges vérvizsgálatot, - valamint a japán nichiryo cég gyártotta mikropipettákat, adagolókat, amelyek sokkal könnyebben kezelhetők, nagyobb teljesítményűek, pontosabbak, mint a jelenleg forgalomban levők. láthatók a kiállításon a svájci precisa elektronikus precíziós mérlegei, a serono diagnosztikai készletei, és az amerikai lancer modern diagnosztikai teszttjei is. /mti/

me/tr/-ár/ig st

19.05 010982 0834

-. -

sb0079 4 130 mtib2061

szolidaritási nagygyűlés /2.rész/

a magyar szakszervezeti mozgalom mind itthon, mind pedig a különböző nemzetközi fórumokon kész minden olyan akcióban részt venni, amely az emberiség békéjének ügyét szolgálja, a legszentebb emberi jog, az élethez való jog védelmét tüzi ki céljául.

népünk ismeri és nagyra értékeli a szolidaritás erejét. a magyar népköztársaság, a magyar társadalom cselekvően vállal részt a nemzetközi szolidaritási tevékenységből - mondotta timmer józsef.

x x x

szerdán több vidéki településen is megtartották az őszi akcióorozat első rendezvényét. szolidaritási gyűlést rendeztek encsen, a komáromi lenárugyárban és tatabányán, a városi tanácsnál. a tatabányai nagygyűlésen felszólalt kea kannara, a kambodzsai népköztársaság budapesti nagykövetségének első titkára is. /mti/

di/ber/rj ár st

19.08 010982 0848

Bu

-. -

sb0080 4 160 mtib2062

átadták a tv-dráma pályázat díjait

1982. szeptember 1. - szerdán a televízió székházában átadták a drámai főszerkesztőség pályázatának díjait, az egy évvel ezelőtti kiírt, meghívásos pályázatra tizenhat, nyomtatásban meg nem jelent, el nem hangzott pályamű érkezett be.

a bélládi miklós irodalomtörténész vezette bíráló bizottság döntése szerint a 30 ezer forintos első díjjal páskándi géza: árnyékfejtők című alkotását jutalmazták. két második díjat ítéltek oda, galgóczi erzsébet: aki halott, megbocsát és asperján györgy: rohamsisakos madonna című művének. ta. harmadik díjas munkácsi miklós: a sárkány menmyegzője című pályamunkája lett.

a díjakat nagy richárd, a magyar televízió elnöke adta át az alkotóknak.

a pályaművek forgatási előkészületeit a közeljövőben kezdik meg a tv munkatársai. /mti/

t/kj ár rj st

19.11 010982 0851

-.-

sb0081 4 130 mtib2063

papp jános kitüntetése

1982. szeptember 1. - az elnöki tanács papp jánosnak, a heves megyei népujság főszerkesztőjének, nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes eredményes munkásságának elismeréseként a szocialista magyarországiért érdemrendet adományozta. a kitüntetést szerdán az mszmp kb székházában lakatos ernő, a központi bizottság agitációs és propaganda osztályának vezetője adta át. jelen volt vaskó mihály, az mszmp heves megyei bizottságának első titkára és bajnok zsolt, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke. /mti/ *allamtitkár*

gg/ár rj st

19.13 010982 0579

-.-

sb0082 4 180 mtib2066

belpolitikai hireinek tartalomjegyzéke /1 rész/

1982. szeptember 1 -

sb0001 tovább bővül békásmegyert
 sb0002 nyolcvanezer tanulót érint /1 rész/
 sb0003 nyolcvanezer tanulót érint /2. rész/
 sb0004 az évad első színházi /1 rész/
 sb0005 az évad első színházi /2.rész/
 sb0006 hulladékborzét szervez a kamara n
 sb0007 kiállítás és konferencia
 sb0008 tavaszt álmodó fák
 sb0009 nikepanel üzem fűzfön
 sb0010 virágzik a végzetfa
 sb0011 szépségápoláshoz örlik
 sb0012 népi építészeti emlékeket vásárol a tanács
 sb0013 kukorica fajtabemutatók ...
 sb0014 földgáz a turkevei vöröscsillag tsz-ben
 sb0015 tőkés import helyett hazai festék
 sb0016 divsz-nyilatkozat
 sb0017 a rendőrség felhívása
 sb0018 környezetvédelem a ... /1 rész/
 sb0019 környezetvédelem a ... /2.rész/
 sb0020 elhunyt cséby irén
 sb0021 tűz farmoson
 sb0022 halálos balesetek
 sb0023 magyar vezetők üdvözlő távirata /1 rész/
 sb0024 magyar vezetők üdvözlő távirata /2.rész/
 sb0025 időjárásjelentés /1 rész/
 sb0026 időjárásjelentés /2.rész/
 sb0027 növekszik a vállalatok /1 rész/
 sb0028 növekszik a vállalatok /2.rész/
 sb0029 növekszik a vállalatok /3.rész/
 sb0030 szovjet hegesztőgépek
 sb0031 a vas megyei tanács vb ülése /1.rész/
 sb0032 évadnyitó társulati ülés
 sb0033 megnyílt a soproni expo
 sb0034 a vas megyei tanács vb ülése /2.rész/
 sb0035 közlekedés tud. napok /1.rész/
 sb0036 közlekedés tud. napok /2.rész/
 sb0037 szövetkezeti husfeldolgozó
 sb0038 a fővárosi tanács vb. ülése /1.rész/
 sb0039 a fővárosi tanács vb. ülése /2.rész/

sb0040 kinevezés

/folyt/ -ig

21.12 010982 1540

fu

-.-

sb0083 4 180 mtib2067

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/
 sb0041 megnyitották a forgalom előtt
 sb0042 küszöbön az őszi betakarítás
 sb0043 könyvek az nszk-ból
 sb0044 az első cukorrépa irányvonalak
 sb0045 évadnyitás a jókai színházban
 sb0046 patané budapest
 sb0047 tanévnyitó a miskolci...
 sb0048 hazánkba érkezett a norvég külügyminiszter /1/
 sb0049 kádár jános
 sb0050 új skála-coop raktáráruháza
 sb0051 befejeződött a szövetségi
 sb0052 lóránt zsuzsa kiállítása
 sb0053 helyreállt a közlekedés
 sb0054 gácsi mihály festőművész tárlata
 sb0055 budapestre érkezett karl sekan
 sb0056 befejeződött az ifjusági .../1.rész/
 sb0057 kresz-park óvodásoknak
 sb0058 befejeződött az ifjusági .../2.rész/
 sb0059 révész páál székfoglaló
 sb0060 benke valéria látogatása
 sb0061 az országgyűlés építési .../1.rész/
 sb0062 tanévnyitó a politikai .../1.rész/
 sb0063 az országgyűlés építési .../2.rész/
 sb0064 - 0065 tanévnyitó a politikai ... /2-3 rész/
 sb0066 hazánkba érkezett a norvég külügyminiszter /2/
 sb0067 - 0068 az európai diabetes társaság ... /1-2 rész/
 sb0069 szoboravató angyalföldön
 sb0070 főtű őszi
 sb0071 szurcsik jános kiállítása
 sb0072 időjárásjelentés
 sb0073 - 0074 magyar sebész társaság .../1-2 rész/
 sb0075 szolidaritási nagygyűlés .../1.rész/
 sb0076 orvosi műszerújdonások
 sb0077 szolidaritási nagygyűlés .../2.rész/
 sb0078 átadták a tv-dráma pályázat díjait
 sb0079 papp jános kitüntetése
 sb0080 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0081 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
 szerkesztették: halasi györgy, kis tamás

/mti/ ig st
 21.13 010982 1625

- v é g e -

Su

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

 budapest, 1982. szeptember 02. bel. c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 130 mtib1001

kisz-kezdemenyezés olcsóbb árukért

1982. szeptember 2. - a magyar kommunista ifjusági szövetség budapesti bizottsága és a belkereskedelmi minisztérium felhívással fordult az élelmiszeripari és háztartási vegyiáru termelő vállalatok kisz-szervezeteihez. közös kezdeményezésük az olcsóbb fogyasztási cikkek kínálatának bővítését szorgalmazza.

azt kéri a kisz-szervezetektől, hogy tárják fel a vállalatuknál azokat a lehetőségeket, amelyeknek a kihasználásával, ésszerűbb, hatékonyabb gyártással, szervezéssel, a termékek minőségét nem rontó alap- és adalékanyag-megtakarítással az eddiginél olcsóbb termékeket állíthatnak elő. ennek egyik módja például, hogy több terméket olcsóbb, egyszerűbb - ugyanakkor az áru minőségét nem befolyásoló - módon csomagolnak. a felhívásban leszögezték, hogy elsősorban olyan ötletek megvalósítására számítanak, amelyek egyaránt figyelembe veszik a gyártó, a kereskedelem és a fogyasztó érdekeit. arra ösztönözték a kisz-szervezeteket: munkahelyükön fejtsenek ki propagandát az ilyen cikkek gyártásáért, kezdeményezzék az új technológiák bevezetését.

a felhívást valamennyi érintett kisz-szervezethez eljuttatták.
 /mti/

km/jk rj ár st

00.10 020982 1198

--